

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre 5 K — f.
 Negyed évre . . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér

Hirdetmények:
 3 hasábos petsor egyszer
 18 fillér, többszöri hirdetésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap
 szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Wlassics-utca 25. sz.), az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz (Ujváros-utca 25. sz.) küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Husvét.

Husvét ünnepe, a megváltás eszméje megihleti a lelkeket. Milliók ajka hirdeti az égi tanokat, amelyek nincsenek sem időhöz, sem helyhez kötve; amelyek beköltöznek minden szívbe, amely megnyílik a szeretetnek, a békének.

A Golgotán keresztthalált szenvedett Megváltó igéi minden emberhez szólnak. Szegényhez, gazdaghoz; koldushoz, hatalmashoz. Az Ur mindenkit meghívott az üdvösségre; mindenkinek hirdette az isteni békét és szeretetet.

Nagy forradalom volt az, amelyet ezek az eszmék felidéztek. Társadalmi forradalom, amelyet a szeretet fegyverével döntöttek el, amelyben fényes diadalát ünnepelték a szabadság, egyenlőség és testvériség eszméi.

A hét, mely azzal kezdődött, hogy Jézust elfogták és azzal végződött, hogy keresztre feszítették, nagyobb eseményeket tartalmazott, mint századok a világhistóriában. Az Istenember, aki maga volt a jóság és szerénység, fanatizmusnak és gyűlöletnek lett áldozata. Gyűlölték a fanatikus papok, a ravasz irástudók, a minden újítástól irtózó konzervatív gazdagok, meg-

vetették a római zsarnokok és a szegények, a boldogtalanok, az elnyomottak szeretették. Azért kellett meghalnia, mert a szegények, az elnyomottak, a boldogtalanok prófétája volt; hirdetvén, hogy csak vándorlás az élet itt a földön, melyet az örök égi birodalom üdvössége követ. Azért feszítették keresztre, mert hirdette, hogy szeressük egymást és legyünk szabadok. És miután meghalt, mint az elnyomott milliók prófétája feltámadott, mint az emberiség Istene.

S századok multán meghódolt az egész világ a golgotai szégyenfa előtt s mióta az utolsó vértanu vére ömlött a Circus porondjára, husvét ünnepét olyan áhitattal üli meg az emberiség, amely örökös bizonyítéka lesz annak, hogy nem hal ki a szívből a hit és a szeretet.

Aki érezni tud, akinek lelkét ki nem zárította ez a küzdelmes élet, abban gyönyörű és magasztos gondolatokat és érzéseket kelt a nagyhét története. E hét történetéhez hasonló dráma nem játszódott le az emberiség életében és bizonyos, hogy nem is fog lejátszódni többé.

Az emberiség nagyobbik fele a feltámadás órájában ott szorong a templomokban.

Ebben a nagy tömegben kevés az olyan

végképpen romlott ember, aki az imádás magasztos pillanataiban nem érezné Krisztus tanításának igazságát.

Elmúlik a feltámadás ünnepe, elröppennek a hitbéli ihlet pillanatai, a szívekből kiszáll a malaszt, a lelkekből a tulvilág gondolata, hogy helyt adjon az önzésnek, irigységnek, kapzsiságnak, nagyralátásnak, gőgnek és szenvedélyeknek. De a husvét, a feltámadás ünnepe mégis felrázza az emberiséget az élet mámoros álmából, egy kis időre megtisztulunk és lelkünk beleolvad a végtelen Istenségbe.

Ti szegények, ti boldogtalanok és elnyomottak, akik az élet örömeiről nem tudtok, csak szenvedéseiről, gyűljetek össze Jézus koporsója körül és szálljon vigasz megsebzett szívetekbe.

És ti gazdagok, hatalmasok és erősek, akikre mosolyog a földi jólét, szálljatok magatokba és boruljatok le az Ur színe előtt. Támadjon fel szívetekben az ő tanítása a sirontúli örök életről és igyekezzetek e tanítás következtetését levonni.

Mert a boldogtalannak vigasztalás ünnepe a husvét, a boldognak a magába szállásé.

S aki nem úgy él, ahogyan azt Jézus tanította, az rosz életet él.

TÁRCA.

Róma.

VIII. Viszontlátás.

Rómát nem elég megnézni; Rómát meg kell látogatni. A mint a szív nem bírja el a túlradó érzéseinek terhét, hanem megroskad az erős indulat támadása alatt, okozza azt öröm vagy fájdalom: úgy az elme körének határai sem feszíthetők a túlságig a nélkül, hogy a bűnhődés zavar és feledés alakjában be ne következzenek. Járd össze a romhalmazok szerteszórt üregeit; járd össze a világhódító művészek büszke palotáit szobor- és képesarnokaikkal; gyönyörködjél és élvezz; szívd magadba mohón az ezerféle szín és alak kápráztató szépségű vegyületeit, s mikor számot akarsz magadnak adni benyomásaidról: képzeleteid összezsugorodnak, elhomályosulnak; alkotórészeik szétesnek, eltűnedeznek, s nagy összefoglaló áttekintés helyett rendezetlen töredékek össze nem illő kapcsolatai töltik be lelkedet. Ugy jársz velük, mint a gyermek a rosszul betanult verssel, melynek összefüggéstelen szavai és télsorainem akarnak értelmes gondolattá csoportosulni, nem akarnak rímbe összecsengetni.

De tarts pihenőt; nyugodj ki magad s kevesebb mohósággal, több higgadsággal és az első szemléletből nyert tapasztalataid értékesítésével nézd végig újra és újra a már ismert dolgokat, s akkor emlékeid megszilárdulnak, hozzájuk csatlakozó érzelmeid megerősödnek; az összetartó egészek önállóságuk megőrzése mellett is rendszerbe sorakoznak, egyező és különböző elemek

kiválnak s megjelölik a szempontokat egységes felfogás alakítására.

Most, hogy hosszabb távollét után visszatértem az örök városba, úgy tűnik fel, mintha tisztábban látnék, világosabb elmével gondolkodnám, teljesebb szívvel éreznék. Róma nagyobb, mint első látásomra hittem; többet tartalmaz és többet nyújt, mint a mennyit első alkalommal felfogni és megtartani képes voltam. Akkor csak egyes jelenségeket láttam; az egész elveszett a részek tömkelegében, s mikor gondolatban keresésére indultam, eltévelyedtem a fél-émlékek között.

Most, mikor a részletek szemlélete nem meríti ki figyelmemet; mikor többé-kevésbé rendszerbe tudom foglalni benyomásaimat: most kezdenek előttem kidomborodni teljességükben a mult és jelen, a vallási, művészeti és állami eszmék összekötő és összetartó erői: a latin szellem képességei. Róma több, mint egy város: Róma egy nemzet s egy vallás megtestesítője; élete: e nemzet, e vallás szíverése. Sajátságos jellege és eredetisége, mely alkotásain visszatükröződik, esirájában ott rejtőzködik a fajnak, a faj minden egyedének lelkében.

E lélek termékenysége kétszer ajándékozta meg Európát műveltséggel: az ó-korban és a reneszánszban. Mindkét kor hatását érezzük ma is; rajta épült fel modern kulturális életünk; belőlük fakadnak humanista intézményeink.

A császárságot időközben a pápai uralom váltotta fel, a pogányságot a kereszténység, két ellentétes sarok a világfelfogás tekintetében. De a latin szellem működött mindkettőben; ugyanaz az áthasonító és alkotó képesség, ugyanazon ön-

tudatos erő és derült felfogás nyilatkozik a két kor között eltelt ezer évek mindegyik végpontján.

Ha a különbséget mégis jelezni akarjuk, azt mondhatjuk, hogy az egyik anyagiabb, a másik szellemibb tartalmu volt. S vonatkozik ez nemcsak a katonai és egyházi hatalom különbségére, hanem a művészetekére is; mert míg a görög forrásokból táplálkozó antik római szellem a tökéletes alakot hagyta örökségül utódaira, addig a reneszánsz e tökéletes alakba tökéletes lelket lehel.

Mint az egyének, úgy a nemzetek képességeinek fejlődését és irányát is a kor és körülmények határozzák meg. Ugyanazon tehetség változott feltételek mellett másként fog nyilatkozni; mint a latin faj alkotó ereje is az ó-korban hatalmas államot, a középkor végén új tudományt és művészetet teremtett. Műveltségének megszerzésében és kiépítésében a római kétségkívül széles utat nyitott az idegen befolyásoknak, de azokat oly szerencsésen tudta átalakítani és jelleméhez szabni, hogy alkalmazásukban eredeti sajátosságokként jelennek meg; nemzeti életének szerves részeivé, tápláló tényezőivé válnak, vagy legalább is annak szolgálatába állanak, de erőt rajta nem vesznek. Elég egy pillantást vetnünk a Forum Romanum vagy a Palatium romjaira, hogy ez igazságról meggyőződjünk. Az épületek elemei, alkotórészei közt nyomról-nyomra a görög művészet mintáira akadunk, de azok felhasználási módja, beleillesztése, összeszerkesztése tisztán római. A görög szépséget a rómaiak nagyobb gyakorlati érzéke a mindennapi szükségleteknek megfelelőbben alakította s ezzel irányt mutatott a jövő korok működésének.

Róma a kereszténység terjedésével és meg-

A tüdővész.

Zalavármegye a Dunántuli vármegyék között a tüdővész betegek száma tekintetében a második helyre került. A tüdővészben elhalt betegek száma ugy abszolút, mint viszonylagosan akkora, hogy elég tárgyat ad a gondolkodásra: mi lehet az oka ennek a megdöbbentő jelenségnek.

A kezünkhöz került kimutatás csak a pusztaszámadatot tünteti fel, de nem jelzi, hogy a vármegye mely vidékén legnagyobb a tüdővészben elpusztultak száma s így a közelebbi okokat nem is kereshetjük. Valószínűnek tartjuk, hogy a halálesetek tekintélyes százaléka a városokra esik; de ezek mellett bizonyosan nagy a tüdőbetegek száma a posványokban gazdag vend vidéken, a hol a népek primitív életmódja, a tisztaság s az egészséges lakások hiánya melegágya a bacillusoknak.

Az emberiség testén egy betegség sem üt akkora sebet, mint a tuberkolózis, amely veszedelmesen terjed s amelynek ellenszereitől, a rendszeres, hygienikus élettől az alsóbb népsztyályok jobban idegenkednek, mint a sorvasztó kórtól; amelyet a gyárvarosok, a nyomor, a kiesapongás terjesztenek s amelylyel megküzdeni az orvosi tudomány csak a társadalom, a nehezen mozduló, a humanisztikus célokat kellő mértékben nem méltányoló társadalom segítségével lenne képes.

Minél ijesztőbb a rém, annál nagyobb volna a humanizmus s tudomány diadala, ha siker koronázná azt a törekvést, amely a legnagyobb ellenséget akarja legyőzni.

Sokan vannak, akik ennek a lehetőségét kétségbe vonják. Még néhány évtized előtt ismeretlen volt ennek a betegségnek valódi természete. A tuberkulózist kizárólag a társadalmi nyomor következményének s kifejezésének tekintették s minthogy az általánosan elfogadott okot nem lehet egyszerre a sutba dobni, a nép a szociális helyzet javulására bízta a dolgot és a védekezés érdekében nem tett semmit. Ezek azonban gyorsan megváltoztak. Kétségtelen, hogy a szociális nyomor nagyban hozzájárul a tuberkulózis terjedéséhez, de tudjuk azt is, hogy a betegség okozója egy kézzel fogható, látható ellenség, a tuberkulózis bacillus. Üldözhetjük és ha meg nem is semmisíthetjük, uralmát korlátozhatjuk s védekezhetünk ellene.

Az a tény, hogy a tuberkulózis elhárítható ellenség, kell hogy nyilvánvaló legyen abban a pillanatban, amelyben a bacillust felfedezték és átvitelének módját felismerték. A fölfödözés jelentőségével az első pillanatban tisztában voltak mindazok, akik a bacillus és a betegség okozati összefüggéséről meg voltak győződve.

szilárdulásával nagy belső változáson megy át; de a latin szellem hú marad önmagához. A középkor csak meggyengítette erőit és azok tudatát, de meg nem semmisítette. A szunyadás után saját alkotásain ébredés és lelkesül, elmerül önmagába s megszületik az új műveltség: a pogányság és kereszténység ölelkezésének gyermeke. Külseje ép oly bájos, élete ép oly derült és vidám, mint pogány ősé, de szemeiben több az értelem, szívében több az érzés. Akár politikai vagy vallási, akár tudományos vagy művészeti szempontból vizsgáljuk az újjászületést, be kell vallanunk, hogy művei fogékony elme, ragyogó képzelet és eleven szépérzék alkotásai. Mind oly tulajdonságai a latin szellemnek, melyek a XV. és XVI. században legfeljebb kifejlésre jutottak, de a melyek kisebb-nagyobb hatóerővel rányomták bélyegüket e szellem egész munkásságára. A faj természetében, véreben van az élénkség, tarkának, színesnek, csinosnak, szabályosnak szeretete, mely gyakran áldozza fel a tartalmat a külszínnek. Világias vallásában több a babona, mint a hit; szertartásaiban több a dísz, mint a bensőség; s a régi latin, valamint a humanista írók tudományos munkái inkább művészetükkel: szerkesztésükkel és stílusukkal tűnnek ki, mint mélységükkel. De nem ismeretlen az a tény sem, hogy a reneszánsz fejedelmek műpártolása lényeges támaszát képezte politikai hatalmuknak.

Az óiasz, a nápolyi uccai énekesek egyszerű dalaitól a legmesterségesebb hangszerelésű operáig; a szicíliai festett kocsiaktól kezdve múzeumai legremekesebb darabjaiig, állandóan a szín és összhang megszámíthatatlan változatait élvezi és műveli. Szavainak csengése, beszédjének zenéje muzikális lélekből fakad, muzikális filnek szól

De a harcban nem elég néhány orvos ereje; nem tud célt érni a magára hagyott, elszigetelt tudomány, bármily megcáfolhatatlan igazságokat hirdessen, mert olyan betegség ellen kell küzdeni, amely terjedése okozati összefüggésben áll erkölcsünkkel és szokásainkkal, gazdasági és kulturális életünkkel. A tudomány egy sorban fel kell vennie a harcot az állammal s az egész társadalommal.

Az együtt működés lehetősége meg van adva. A tudomány ismeri a betegség okát s a védekezés módját; a további már az államoktól és a társadalomtól függ.

A legutolsó évtizedek azon nagy sikerei, amelyek sokáig gyógyíthatatlannak tartott betegségekkel szemben a tudomány felmutatott; amelyek az emberiséget irtó kórok terjedését megakadályozták, buzdításul szolgálnak a küzdelemre. Ezekből a tapasztalatokból azt a nagy tanulságot lehet levonni, hogy a régi védekezési eszközök nem elégségesek a ragályos betegségek megelőzésére. Valaha minden ragálynál egy és ugyanaz volt a védekezési eszköz: elkülönítés, vesztégzár és legfeljebb desenfekció. És a ragályos kórok áttörték a vesztégzárak korlátait, terjedtek, pusztítottak.

Mindaddig, amíg az egészséges embert meg nem tanítják a betegségtől való védekezésre; amíg köztudattá nem válik, hogy mindenkinek szent kötelessége a mások egészsége felett is őrködni, addig a vesztégzárak nem sokat használhatnak. Nálunk pedig a védekezésre még nem fektetnek elég súlyt sem az egyesek, sem a társadalom, sem a hatóságok.

Sokat lehetne beszélni a gyermekek egészségtelen módon való neveléséről, az észszerűtlen táplálkozásról és életmódról, de ezekről jobb, ha nem beszélünk. Annyi bizonyos, hogy talán sehol a világon nem vétenek az értelmiséghez tartozók is annyit önmaguk, testi egészségük ellen, mint nálunk; talán sehol sincs olyan észszerűtlen, egészségtelen módon felosztva a nap a munka és szórakozás között, mint a magyarországi városi értelmiségnél, és bizonyos, hogy sehol másutt nem ismerik oly mértékben az egészségellenes, testet és lelket ölő szórakozásokat, mint mi.

Emellett a figyelmeztető, józan intelmet nemcsak hogy kevesen veszik be, hanem sokan egyenesen kiesüfölik.

Mikor a tüdővész fenyegető mérvet kezdett ölteni, egy böles és humánus gondolkodású miniszter minden közhelyre figyelmeztetéseket ragasztatott ki, hogy a tisztaságot előmozdítsa s a veszedelem terjedésének így is utjába álljon. Elolvasta ezeket a figyelmeztetéseket mindenki, de vajon mennyi foganatjuk volt? Akárhány

s szemének bőséges táplálékot nyújt a déli nap éles megvilágításában csillogó föld és tenger színárnyalatainak végtelen fokozata. Éghajlata pedig előkészíti a szellemi talajt a benyomások könnyű felfogására és visszaadására. A derült ég forróbb sugarai alatt az élet lehelletét melegebbnek érezzük; szinte halljuk a föld szívének dobogását; mintha közelebb volnánk ahhoz a nagy kohóhoz, melyben az elemek harcra folyik. A vérmérséklet itt hevesebbé, a képzelet gyúlékonyabbá válik, alkalmasabbá a művészi tevékenységre.

De ne értsük félre egymást. Tévedne, aki azt akarná e sorokból kiolvasni, hogy Olaszországban minden ember született művész. A római gyermeknek is több gyönyörűséget nyujtanak a kaleidoszkop tarka üvegdarabjai, mint a Vatikán festményei, s nem a legtisztább izlést árulja el a szokás, hogy ünnepeken a templomoknak antik oszlopait színes szőnyegekkel fedik be. De megvan az egész népben, annak lelkében a művészi érzés feltétele, gyökere, csirája, mely egyesekben teljes kifejlésre és érettségre jutva, esodákat képes létrehozni.

Itália minden korban megtermette a maga lángelméit, s a római birodalom íróinak, a reneszánsz festőinek, szobrászainak, építőinek s a legújabb kor olasz zeneszerzőinek és színművészeinek jelentékeny része a legnagyobbak közé tartozik.

* * *

Évekkel ezelőtt, más ég alatt, szürkébb és hidegebb földön, Németországban egy falfestményt láttam. A lipseai egyetem előcsarnokát díszíti. Egyszerű kép, de sokat mondó.

»Sötét, terhes felhőktől övezve, kietlen bérek emelkednek a magasba örvényekkel, zuhatagokkal. A meredek sziklákon, mélységek és rohanó

közhelyen, vasuti várótermekben, kupékban, kávéházakban, a figyelmeztető tábla, ha képes volna rá, elpirulna afeletti szegyenében, hogy milyen haszontalan az ő szerepe és létezése.

A társadalmi adók sulyosan nehezdednek a vállainkra. Aki teljesen el nem zárkozik négy fal közé, nagyon sokféle célra kénytelen megnyitani az erszényét. Százféle jogcim van a pumpolásra. Jótékony bazárok sorsjegyeit jószívű hölgyek hordozzák házról-házra; a nőgyeletek protekciós szakácsnők és háztulajdonosok gyermekeit ruhazzák fel; a társaskörök fényt és pompát fejtenek ki s ennek fedezésére tagsági díjakat emelik. Mindenre kerül pénz. A tüdőbetegek részébe azonban csak nagyon rövid idő előtt tudták az első sanatóriumot felépíteni.

És a hatóságok? Azok papiroson dolgoznak Papiroson meg van írva minden úgy, ahogy modern államnak be kellene rendezkednie, de azért a közegészségügyi kikágások hosszú sora megtorlatlan marad; türik azt, hogy embernek nem való lakásokkal a városokba uzsorát üzzenek s a nép ki legyen szolgáltatva a betegségnek és a bűnnek. Nálunk fordítva haladt az élet. Egy nem létező és a bürokratikus rendszer mellett meg nem valósítható rendelt korfikat.

A művelt nyugaton felvették a harcot az emberiséget pusztító rém ellen. Elérkezett az idő, hogy mi is akcióra lépjünk s ne várjuk be, hogy tüdővészben ne százzak — mint Zalavármegyében a múlt évben — hanem ezrek pusztuljanak el és feltartóztatlanul rohanjunk a degeneráció lejtőjén, amely posványba fojtja az emberiséget.

Egyesületek.

Az erők egyesítésének korát éljük. A szabad verseny a maga rideg önzésével hatalmasra tette a tőkét és kizsákmányolással fenyegette az apró emberek tömegét. Az apró emberek tehát összefognak, a kis erőkből összesítve nagy erők lesznek; a sok apró erőből keletkezik egy nagy gazdasági hatalom.

De nemcsak anyagi súlyt, hanem erkölcsi tekintélyt is szerez és teremt az egyesülés s ha a kis ember egymaga nem tud érvényesülni, érvényesül mint egy nagy testület tagja.

Az egyesülés, az apró erők tömörítése fogja átalakítani a társadalmi és gazdasági rendet. Nagy és hatalmas idea ez, nem volna szabad csufolni, sárba tiporni s nem volna szabad kinövéseit ápolgatni.

Hogy az egyesülés áldásai vagy kinövései jutnak-e érvényre, az jórészt azoknak a műveltségi fokától, tevékenységétől, áldozatkészségétől

patakok fölött, szúrós tövisbokrokon át, ezer veszélytől fenyegetve tör lefelé Prometheus, magasan lobogtatva jobbában fákláját, az égből elrabolt tüzet.

Büntetése, mint tudjuk, rettenetes volt. Zeusz, az istenek királya, a Kaukázushoz láncolta, hol egy saskeselyű mardosta szívét. De a tűz leért és terjedt. Lángjai ugyan, mire a földre jutottak, kialudtak; csak pislogó szikra maradt meg, mely ott derengett a természeti ember homályos agyában, babonákat sugallva az ébredő tudásvágy kielégítésére. A természet lehellete azonban szította a tüzet. A nagy ismeretlen, az élő mindenség titkai az ajkakra dalt és imádságot esznak, költészetet és vallást teremtenek, hordozóit és tükeit egy fiatal világfelfogásnak. S a két testvér: melegség és világosság, növekednek, erősödnek; az egykor kicsi szikrából lángok, lobogó lángok csapnak fel, melyek a művészet és tudomány fényével beragyogják a világot.

Rómának e prometheuszi tűz ápolásában előkelő szerep jutott.

Kimeríthetetlen erejével táplálva nemcsak nagyra növelte az emberi művelődést, hanem annak magvait behintve a nemzetek lelkébe, milliók jólétének s későbbi korok nagyságának vetette meg alapját. S mikor sok százados tevékenység után működése szűkebb határok közé szorult, akkor sem vesztette el egyetemes jelentőségét, hanem megmaradt a népek számára mint egy világvallás székhelye s mint a művészet örök értékű mintáinak letéteményese.

Róma él; Róma büszkén tekintet életére, mert az emberi nem tökéletesedésének és haladásának történetében magának soha el nem múló emléket állított.

Vida Sándor.

függ, akik az egyesületeket alkotják, tehát a népjellem az elhatározó tényező arra, hogy az egyesülési törekvések nem vezetnek-e a cél ellenkezőjéhez: a visszavonáshoz.

Ha a népben él az egyesületi szellem, sok dolgot tud véghez vinni.

Mi magyarok nem tudunk egyesületeket alkotni; legalább nem olyanokat, amelyek rendeltetésüket betöltik. Merész szó, de az élet léptenyomon bebizonyítja ennek igazságát.

Legalkalmasabb egyesületi medium a német. Ki is esufolják őket érte, pedig inkább irigyelhetnénk a Vereinsmayeréket, mert szembeötöl, hogy azok az apróbb-nagyobb egyesületek milyen áldásos működést fejtenek ki; hogyan állítják a közecélok szolgálatába a kakastollas sapkájára hiu, tehetetlen veteránt is; hogyan gyűjtenek humánus célokra fillérekből ezreket; hogyan védik a közös érdekeket s minő súlyt képesek szerezni szavuknak felfelé és lefelé.

Nincs az az apró németországi városka, amelyben egy tucat Verein ne működne, és pedig abban az irányban, amely céljainak megvalósításához vezet.

Mi is megértettük, hogy hatalom vagy az egyesülésben és alakítunk mindenféle egyesületeket és köröket; de olyan egyesület, amely azt a célt, amelyért alakult, hamarosan szem elől ne tévesztené, nagyon kevés van.

Rendesen a legszerényebbek a legjobb munkásai a közérdeknek; amelyek reklám és zaj nélkül dolgoznak. Minél nagyobb a zaj, az elismertetés iránti pretenzió, a szereplési vágy, annál kevesebb az elismerésre méltó eszelekvés.

Vajon ki hiszi el manap, hogy a kaszinók, társaskörök, önképző egyletek főfeladata a társadalmi mozgalmak vezetése, irányítása és a eimeikben ékeskedő önképzés, vagy közös érdekek védelmére való törekvés. Az eredeti cél háttérbe szorul s a legtöbb ilyen célu egyesület egyedüli rendeltetése a szórakozás biztosítása lesz.

Vannak humánus egyesületeink, amelyek csak arra jók, hogy a hiúság szolgálatába álljanak. Az első és a legfontosabb kérdés nem az, hogy a humanisztikus törekvéseket hogyan lehet egy lépéssel előbbre vinni, hanem az, ki lesz az elnök, ki a választmány tagja; hogyan lehet fényes, fényesebb és legfényesebb mulatságokat rendezni minél több költséggel.

Vannak egyesületeink, amelyek kizárólag arra valók, hogy egyes gazdasági érdekköröket képessé tegyenek az önvédelemre, a haladásra, a tagok közös érdekeinek szolgálatára. Ezeknek határozott közzgazdasági hivatásuk van; működésük irányát, tevékenységük célját az a gazdasági érdek szabja meg, amelynek szolgálatában állanak.

Jól eső látvány, mikor egy nagy csoport gazda, kereskedő, iparos, munkás saját érdekeinek védelmében egy akarattal tör előre, józan eszmékkel, nemes törekvéssel a társadalmi és gazdasági jólét megvalósításán dolgozik. Az élet, a haladás az ellentétek láncolatából áll; harc és küzdelem alkotó elemei a haladásnak; bármely érdekkörhöz tartozzék is valaki, elismeréssel kell meghajolnia azok előtt, akik jogos érdekeik védelmére egy csoportba állanak.

De vajon gyakran van-e részünk ebben a felemelő látványban? Bizony nincs.

Az egyesületek közgyűlésein gyakran mindenféle szép dolgot lehet hallani, csak azt nem, hogy milyen eszközökkel volna lehetséges társadalmi és gazdasági bajainkon segíteni. Parlamentáris játék, korteskedés, torzsalkodás és személyes ellentétek töltik be a termeket, mert a sértett hiúság kitor és eget kér.

Hála Isten, ma már méltatlanság számba menne ezt a megrovást általánosítani, de fájdalom a gáncs még mindig nem felesleges s az egyesületi bajok felett néha-néha elmélni szükségesnek látszik.

A Gazdasági Egyesület közgyűlése.

A Zalamegyei Gazdasági Egyesület f. hó 7-én Hertelendy Ferenc egyesületi elnök elnöklete alatt rendes közgyűlést tartott.

Elnök üdvözli a megjelent egyesületi tagokat, az ülést megnyitja s a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére Szücs Dezső és Udvardy Ignác egyesületi tagokat kéri fel.

A tárgysorozat előtt megemlékezett a súlyos veszteségről, mely az egyesületet egyik buzgó igazgatósági tagjának, Bezerédj Lászlónak, elhunytával érte. Indítványára a közgyűlés jegyző-

könyvileg fejezte ki a gyászcsat felett mély fájdalomát s az elhunyt özvegyéhez részvétírat intézését határozta el.

Ezután felolvastatt az egyesület 1902. évi működéséről szóló elnöki jelentés, mely szerint az egyesület tartott 3 rendes-, 2 rendkívüli közgyűlést, 3 igazgatósági és 8 bizottsági ülést; a tagok száma: 130 alapító, 10 tiszteletbeli és 252 rendes tag, míg a gazdakörök révén 600 pártoló tag; rendeztetett 7 háziipari tanfolyam az állam 3-000 K segélye mellett és pedig Zalaegerszegen, Sümegen, Csabrendeken, Tapolezán, Zalaszentán, Zalamihályfán és Nagyrécsén, amely tanfolyamokon 220 kisgazda nyert osztályt a kosárkötés-, szalmafonás- és kefékötésből; rendezett a gazdasági egyesületek országos szövetségének közreműködésével Zalaegerszegen az intelligens gazdaközönség részére 3 napos gazdasági tanfolyamot; állatdíjazást a földmivélsügyi miniszterium 900 K hozzájárulása mellett rendezett az egyesület Csáktornyán és Nagykanizsán; részt vett az egyesület a megyében történt eseléd díjazásokon kiküldöttjei által; a keszthelyi gazdasági tanintézet egy hallgatóját a millenáris 200 koronás ösztöndíjban részesítette; segítségére volt az O. M. G. E.-nek a dunántúli kivándorlás elleni kongresszus szervezésénél, mely alkalommal az egyesület elnöke mint szakelőadó, az egyetli titkár pedig mint a kivándorlási osztály titkára szerepelt; tekintélyes küldöttséggel vett részt Keszthelyen a Festetics szobor leleplezésénél; elvállalta a régen nem működő vármegyei központi mezőgazdasági bizottság teendőit; széleskörű mozgalmat indított meg Nagykanizsán lenbeváltó telep létesítése tárgyában; megalakult a gazdaközönség élénk érdeklődése mellett a nagykanizsai és novai gazdakör. A közgyűlés a felolvasott jelentést helyeslőleg tudomásul vette.

Az 1903-ik évi munkaprogrammot illetően az elnökség javasolja a hitelszövetkezetek fejlesztését, mely célból intézkedett, hogy Zalaegerszegen ez évben szövetkezeti értekezlet legyen, amelyre sikerült az e téren kiváló szaktudású férfiakat előadókul megnyerni; az érdeklődés sikeres felköltése esetén megalakíttatnék a Zalamegyei hitelszövetkezetek szövetsége; terjeszteni fogják a tejszövetkezeteket, esetleg egy gabona raktárt állítanak fel; tovább fejlesztik a gazdakörök intézményét; háziipari tanfolyamokat rendeznek Sümegen, Tapolezán, Zalaegerszegen, Zalamihályfán, Csabrendeken, Zalaszentán Perlakon, Letenyén és Söjtörön; a gazdasági ismeretek terjesztése végett a kisgazdák részére megyszerte népies gazdasági előadásokat tartanak; tenyészállatdíjazásokat rendez Zalaszentán, Paesán, Sümegen, Nován és Kiskomáromban; a baromfitenyésztés emelése érdekében azon lesz az egyesület, hogy az egyes községekbe jobb apaállatok helyeztessenek ki. — A közgyűlés az elnökség részéről beterjesztett munkaprogrammot változatlanul elfogadta.

Ezután felolvastatt a számvizsgáló bizottság jelentése az 1902. évi számadások megvizsgálásáról, valamint az 1903. évi költségelőirányzatról. A közgyűlés a bizottság jelentésének tudomásul vétele mellett Fitos Márton egyesületi pénztárnoknak a felmentvényt megadta, egyúttal intézkedett egyénenként az egyesületi követelések és tagdíjhátralékok ügyében.

Felolvastatt a lenbeváltó és feldolgozó telep ügyében kiküldött bizottság jelentése, mely szerint nem szövetkezeti uton, hanem vállalkozás útján igyekszik a gazdaközönségre nézve oly fontos ügyet dűlőre juttatni s van is vállalkozó, akivel a tárgyalások folyamatban vannak. A közgyűlés a bizottság jelentését tudomásul vette.

Tárgyaltatt a vármegye alispánjának átirata, melyben az egyesület 1897. évi közgyűlési határozatának alapján a Festetics György gróf arcképének megfestésére felajánlott ezer korona megfizetését kéri. A közgyűlés az ezer koronának a törzsalapból való kiutalását elrendelte.

Olvastatt és tudomásul vétetett a Gazdak Biztosító Szövetkezetének az egyesület elnökéhez intézett irata, melyben tudatja, hogy a 800 koronás évi segélyt az 1903.-ik évre is megadja.

Örömmel vette a közgyűlés tudomásul a novai gazdakör megalakítását s tekintve, hogy Nova mint járási székhely, azon vidék központja, az anyaegyesület óhaja, hogy a nagylengyeli gazdakör, amennyiben tagjainak csekély száma mellett megfelelő tevékenységet nem képes kifejteni, úgy a novai gazdakörbe olvadjon be.

Olvastatt az O. M. G. E.-nek a tőzeg ipar érdekében érkezett átirata, ez ügyvel kaposo-

latban ifj. Thassy Imre egyesületi tag felhívja az egyesület figyelmét a vármegye területén a Kőggár és Szélviz között létező mintegy 8—9000 hold területen található, 4—5 meter mélységű turfára, amely tüzelési célra igen alkalmas; óhajtható volna, ha az O. M. G. E. megfelelő utbaigazítással szolgálna az értékesítést illetően az ily területtel bíró gazdáknak. A közgyűlés az indítvány elfogadásával felir az O. M. G. E. választmányához a szükséges szakszerű felvilágosítás megadása végett.

Malatinszky Ferenc egyesületi tag tekintettel arra, hogy a vármegye törvényhatósága a hidegvéri lovak tenyésztése tárgyában beadott indítványát elfogadta s annak jóváhagyása végett felterjesztést tett a földmivélsügyi miniszterhez, kéri az egyesületet, hogy az indítvány mellett foglaljon szintén állást s feliratilag kérje a minisztertől a vármegye törvényhatósága ez irányu határozatának a jóváhagyását. A közgyűlés az indítványt elfogadta s felir a miniszterhez.

Gruner Lajos egyesületi tag a paesai gazdakör nevében indítványozza a mintegy 20-000 koronát képező állattenyésztési alpnak a gazdaközönség javára oly irányban való kihasználását, hogy ezen alpból egyes törekvő, megbízható gazdáknak a gazdakör felelőssége mellett kölcsönöket adna tenyészésének berendezésére, amint ezt a vasvármegyei gazdasági egyesület évek óta sikerrel alkalmazza. A közgyűlés a gazdakör indítványát helyesléssel fogadta s a módoszatok megállapítása végett kellő tájékoztatás céljából átiratilag megkeresi a vasvármegyei társegyesületet.

A zalaegerszegi szépitő egyesület alapszabályai.

A szépitő egyesület alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta. Az alapszabályok végleges szövegét avval a kéréssel közöljük, hogy az egyesület tagjai sorába minél számosabban lépjenek be, hogy az kitűzött üdvös célját megvalósíthassa.

1. §. Az egyesület címe. A zalaegerszegi szépitő egyesület.

2. §. Az egyesület célja. Zalaegerszeg városának és környékének fasorok és ültetvények, díszkertek és sétányok által és egyéb módon eszközölhető szépitése; a rendezett és szépitett terek gondozása és fentartása, üdülő és kiránduló helyek létesítése, valamint a köztisztaság és közegészségügy érdekeinek előmozdítása.

3. §. Kivétel. Az egyesület a kitűzött célt elérni törekszik az által, hogy: 1. a városi közönséget és magánosokat esetről-esetre egyes tereknek, kerteknek, vagy tárgyaknak csinosítására felkéri és felhívja. 2. A város képviselőtestületének tudtával és beleegyezésével, valamint anyagi és erkölcsi támogatása mellett jövedelméből ültetvényeket, fasorokat, sétányokat állít elő, egyes tereket és utakat szabályoz, szépit, gondoz és fentart.

4. §. A cél elérésére szolgáló eszközök. A kitűzött célra szolgáló eszközök. 1. Alapító tagsági díjak. 2. Rendes tagsági díjak. 3. Hagyományok, melyeknek azonban csak kamatai használhatók fel, amennyiben a hagyományok arra nézve másként nem rendelkeznek. 4. A város és egyesek segélyadományai készpénzben, munkaerőben, vagy egyéb segítségben.

5. §. Az egyesület tagjai. Az egyesület tagja lehet minden fedhetlen előéletű egyén (nő vagy férfi) továbbá jogi személy, még pedig: 1. alapító tag, ki az egyesületnek belépése alkalmával legalább 50 koronát adományoz. 2. Rendes tag, ki az egyesület pénztárába évenként legalább 4 koronát befizet. 3. Hivatalból tagjai az egyesületnek a város mindenkori polgármestere, rendőrkapitánya, mérnöke és gazdája. a) A tagsági díjak, a polgári évet számítva, évenként előre befizetendők az egyesületi pénztáronál. b) Az egyesületből való kilépés irásban az elnökségnek jelentendő be a polgári újévet megelőző négy hét alatt. c) Olyan tagnak, ki Zalaegerszegről végleg eltöltözik, fizetési kötelezettsége megszűnik. d) A rendes tagok, kik belépésüktől számítva három évre vállalnak kötelezettséget, ezen kötelezettség alól a három éven belül csak elköltözés vagy halálozás esetén menthetők fel.

6. §. Ügykezelés. Az egyesület az ügyeket részint közgyűlésen, részint választmányi üléseken intézi el.

7. §. *Közgyűlés.* 1. Közgyűlés évenként legalább egyszer tartandó. Sürgős esetekben az egyesület elnöke, illetve alelnöke a választmány határozata folytán, valamint 10 tag írásban bejelentett kívánatára is rendkívüli közgyűlést hív össze. 2. A közgyűlés ideje 8 nappal annak megtartása előtt a helybeli lapok útján az elnökség által adatik tudtul. 3. Határozathozatalra legalább 16 tag jelenléte szükséges. 4. A közgyűlést az elnök, akadályoztatása esetén az alelnök vezetheti, aki az elnököt minden jogaiban és teendőiben helyettesíti. 5. A közgyűlésen szózási joggal és szavazattal az egyesület minden tagja bír. 6. A közgyűlésről jegyzőkönyv szerkesztendő, melyet az elnök, a jegyző és 2 az elnök által a gyűlés megnyitáskor kijelölt hitelesítő írnak alá. 7. A közgyűlések nyilvánosak.

8. §. *A közgyűlés teendői.* 1. Elnök, alelnök, 2 jegyző, intéző, pénztáros, valamint a választmányi tagok választása. 2. A 3 tagból álló számvizsgáló bizottság választása. 3. Megbírálása a választmány és a számvizsgáló bizottság jelentésének és ezekhez képest a felmentvény megadása. 4. Az egyesület által célul kitűzött szépítési munkálkodásokra vagy az alapszabályok módosítására vonatkozó indítványok tárgyalása és ezek fölött határozathozatal, mely utóbbi azonban foganatosítás előtt a nagyméltóságú magyar királyi belügyminiszter urhoz jóváhagyás végett felterjesztendő.

9. §. *Választások és határozatok.* A választások közfelkiáltással, avagy 10 tag kívánatára titkos szavazás útján általános szótöbbséggel 3 évre történnek. 2. Egyéb ügyekben a közgyűlésen jelenlevő tagok egyszerűen szavazattöbbséggel határoznak. Szavazatok egyenlősége esetében az elnök dönt. 3. Ha az első ízben kihirdetett közgyűlésen 15 tag meg nem jelenik, akkor az elnökség 8 napon belül új gyűlést hív egybe, melyen a megjelent tagok az elhalasztott közgyűlés tárgyai felett döntenek.

10. §. *Választmány.* A választmányt képezik: 1. az egyesület elnöke, alelnöke, a 2 jegyző, az intéző, a pénztáros, továbbá a polgármester, városi kapitány, mérnök és városgazda és az egyesület közgyűlése által választott 15 tag. 2. A választmány érvényes határozatokat hozhat, ha az elnökön és jegyzőn kívül legalább 5 választmányi tag van jelen a gyűlésen. 3. A választmányi ülések az elnök által hivatnak össze és pedig annyiszor, a hányiszor az elnök szükségesnek tartja, vagy négy választmányi tag kívánja. 4. A választmányi ülés jegyzőkönyvei a 7. §. 6 pontja szerint szerkesztendők és hitelesítendőek.

11. §. *A választmány hatásköre.* 1. Határoz a tagok felvétele felett. 2. Végrehajtja a közgyűlés határozatait, ugy az eszközöndő szépítés, mint a díjak beszedésére és az adakozások elfogadására nézve. 3. Képviseli az egyesületet elnöke által hatóságok és egyéb magánosok irányában. 4. Felelősség és leszámolás terhe alatt határozhat a szépítés helye és módja felett oly esetekben is, amelyek a közgyűlésen elő nem fordultak, de mindenkor csak a közgyűlésen meghatározott összeg erejéig. 5. Felelősség és leszámolás terhe alatt kezeli az egyesület vagyonát és pénzeit kamatoztatja. 6. Működéséről és a vagyoni állapotról évi jelentést terjeszt be a közgyűlésnek. 7. Az egyesület nevében tárgyalati ügyekben szerződéseket köt, mely szerződések az elnök, az intéző, két választmányi tag és a jegyző aláírásával ellátandók.

8. A választmány hatásköréhez tartozik minden intézkedés, mely a közgyűlésnek fenn nem tartatott.

12. §. *Számvizsgáló bizottság.* A számvizsgáló bizottságnak kötelezettsége a pénztári kezelést többször felülvizsgálni, minden esetben pedig a lezárt számadások helyességéről meggyőződést szerezni és ehhez képest a felmentvényt a közgyűlés előtt indítványba hozni.

13. §. *A pénztáros.* 1. A pénztáros a választmány határozata és utasítása szerint kezeli a pénzeket. 2. Az egyesület vagyonáról, a bevételek és kiadásokról könyvet vezet, amelybe a választmány bármikor betekinthet. 3. Kifizetéseket csak az elnök, illetve annak helyettesítője ulványozására eszközölhet. 4. A fizetményekről általában nyugtákkal számol. 5. Tartozik a választmánynak, ennek kívánatára, bármikor elszámolni.

14. §. *Az intéző.* Az intéző a választmány megbízása folytán a szépítési munkálatoknál felügyel, esetleg intézkedik, a munkálatok részleteiről a választmánynak jelentést tesz és a

város mérnökével és a szépítési munkálatok vezetőjével együttesen odahat, hogy az egyesület tervei híven keresztül vitessenek.

15. §. *A jegyzők.* A jegyzők felváltva vezetik a közgyűlést és a választmányi gyűlések jegyzőkönyveit, szerkesztik a jelentéseket és általában végzik az írásbeli teendőket.

16. §. *Az egyesületi tagok jogai és kötelességei.* 1. Minden tagnak joga van a közgyűlésen szavazni, továbbá a szépítés módjára és helyére nézve a választmány útján a közgyűlést megelőzőleg legalább 3 nappal előbb írásban indítványt tenni. Az indítvány a közgyűlésen okvetlenül tárgyalandó. 2. Minden tag erkölcsileg kötelezve van a közönség körében az egyesület céljainak előmozdítása érdekében buzdítólag hatni és munkálkodni, valamint saját kötelezettségének pontosan eleget tenni.

17. §. *Az egyesület feloszlása.* 1. Az egyesület feloszlása felett csak különösen e célra egybehívott közgyűlés határozhat, melyet legalább két héttel előbb a tárgy megnevezése mellett a helyi lapok útján az elnökség hív egybe.

Határozathozatalra első ízben az egyesületi tagoknak legalább $\frac{1}{3}$ -a kívánatik. Ha ezen közgyűlés nem volna határozatképes, akkor két héten túl másodízben ugyanazon tárgy felett tartandó gyűlésen a jelenlevők határoznak. Mindkét esetben szükséges, hogy a szavazatok $\frac{2}{3}$ -ával hozassék a határozat. 2. Az egyesület feloszlásával az elvállalt kötelezettségek fedezése után fentmaradó vagyon Zalaegerszeg városának adatik át, mely annak jövedelmét az egyesület által kitűzött célra köteles fordítani mindaddig, míg egy hasonló célú egyesület létesül; ezen határozat azonban foganatosítás előtt a nagyméltóságú magyar kir. belügyminiszteriumhoz felterjesztendő. 3. Minden, amit az egyesület létesített, Zalaegerszeg város közönségének tulajdonába száll át.

18. §. *Az egyesület pecsétje.* Az egyesület pecsétjének körirása: „Zalaegerszegi szépítő egyesület”.

19. §. *Záradék.* Azon esetben, ha az egylet az alapszabályokban meghatározott célt és eljárást, illetőleg hatáskörét meg nem tartja, a m. kir. kormány által az egylet, amennyiben további működésének folytatása által az állam, vagy az egyesületi tagok érdeke veszélyeztetnék, haladéktalanul felfüggesztendő és a felfüggesztés után elrendelendő vizsgálat eredményéhez képest fel is oszlatandó, vagy esetleg az alapszabályok legpontosabb megtartására különbeni felosztás terhe alatt kötelezendő.

Erdősítési jutalmak.

A földművelési miniszter a kopár és vízmosásos területeken foganatosított erdősítéseket minden évben jutalomban részesíti. Zalavármegyében a múlt évben Nagyutas 130 K, Bezeréd 130 és Balatonfüred 104 K jutalmat kaptak. Ezenkívül magántulajdonosok is részesültek jutalomban.

A folyó évben szintén fognak jutalmak adományoztatni, amelyekre a miniszter a következő pályázati hirdetményt bocsátotta ki:

A kopár, vízmosásos és futóhomokterületeken foganatosított, közgazdasági jelentőséggel bíró erdősítések megjutalmazására a folyó évben hat nagy jutalmat, hat első rendű- és hat másodrendű elismerő jutalmat tűzök ki az országos erdei alapról, még pedig: két, egyenként 1000 koronás nagy jutalmat, két, egyenként 800 koronás nagy jutalmat, két, egyenként 600 koronás nagy jutalmat, három, egyenként 500 koronás első rendű elismerő jutalmat, három, egyenként 400 koronás első rendű elismerő jutalmat, három, egyenként 300 koronás másodrendű elismerő jutalmat és három, egyenként 200 koronás másodrendű elismerő jutalmat.

Ezen jutalmakért az érdekelt birtokosok azon erdősítéseikkel versenyezhetnek, a melyeket az 1879. évi XXXI. t.-c. 165. §-ában körülírt kopár, vízmosásos vagy futóhomokterületeken állami pénzsegély igénybevétele nélkül a folyó évben (őszszel vagy tavasszal) foganatosítottak.

Megkivánatik azonban, hogy:

a) az 1000 koronás nagy jutalomra versenyző erdősítések egy tagban legalább 25 kat. hold terjedelműek,

b) a 800 és 600 koronás nagy jutalmakra versenyző erdősítések egy vagy több tagban legalább 25 kat. hold terjedelműek,

c) az első rendű elismerő jutalmakra versenyző erdősítések egy vagy több tagban legalább 10 kat. hold terjedelműek és végül

d) a másodrendű elismerő jutalmakra versenyző erdősítések egy vagy több tagban legalább 5 kat. hold terjedelműek legyenek.

A pályázó birtokos a versenyre bocsátott erdősítést az első munkálatoktól kezdve a jutalom odaitélésének idejéig állandóan gondozni, a szükséges pótlásokat foganatosítani s a létrejövő erdőt a jutalom odaitélésének esetén az 1879. évi XXXI. t.-c. 2., illetve 4. §-ai szerint erdőként fenntartani és kezelni tartozik.

A versenyre bocsátott erdősítések az 1908. évben fognak a helyszínén megbíráltatni. A jutalmak kiosztásánál az erdősítések sikere és közgazdasági jelentősége, az erdősítésnél felmerült nehézségek és az erdősítésre fordított költségek fognak irányadóul szolgálni, de figyelembe vétetnek ezek mellett a birtokos vagyoni viszonyai is.

A pályázó birtokos a jutalomra csak akkor tarthat igényt, ha a versenyre bocsátott és a jutalomra érdemesnek ítélt erdősítés a jutalom odaitélésének idejében is birtokában lesz.

Az odaitélt jutalom egy harmadrésze az erdősítést teljesítő kezelő erdősítést (gazdatisztet) vagy bérlőt fogja illetni.

A folyó év tavaszán teljesített erdősítéseket legkésőbb folyó évi július hó végéig, a folyó év őszén teljesített erdősítéseket pedig legkésőbb folyó évi december hó 25-ig kell a birtokosnak a közgazdasági erdészeti bizottságnál, vagy a kir. erdőfelügyelőségénél pályázatra bejelenteni.

Pályázhat a felvételeknek megfelelő erdősítésekkel az erdősítést teljesítő erdő- vagy gazdatiszt, valamint a beerdősített terület bérlője is, de pályázati kérelméhez mellékelni kell a birtokos írásbeli nyilatkozatát, melyben az kijelenti, hogy a pályázatban való részvételhez hozzájárul és egyszersmind kötelezi magát, hogy a versenyre bocsátott erdősítést a jutalom odaitélése esetében az 1879. évi XXXI. t.-c. 2. vagy 4. §-ában meghatározott feltételek szerint állandóan erdőként fogja fenntartani és kezelni.

A pályázati kérvényben az erdősítés helyét (község, dűlő, helyrajzi szám) kiterjedését és az erdősítésre használt fanemeket pontosan meg kell jelölni.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur ónagyméltósága f. évi március hó 21-án 15.969. szám alatt kelt magas körrendelete alapján ezzennel pályázatot hirdetünk, a pesti magyar kereskedelmi bank által 1892. évben alapított 30.000 koronás ösztöndíjalap $4\frac{1}{2}\%$ -os kamataiból, vagyis összesen 1350 koronából álló utazási ösztöndíjra.

A pályázat feltételei a következők:

Az ösztöndíj elnyerése iránt folyamodhatnak oly ifjak, kik valamely kereskedelmi akademiát vagy felső kereskedelmi iskolát kiváló sikerrel végeztek, mely körülmény iskolai vég bizonyítványnyal igazolandó.

A folyamodványban megjelölendő azon speciális ismeret, melynek elsajátítása vagy tovább tanulmányozása végett az illető a tanulmányutát megtenni szándékozik.

Felemltendőek folyamodónak esetleg szakmunkálatai az illető ismeretkörben, valamint a nyelv- ismeretek és a tervezett tanulmányut programja és időtartama.

Végül megemlítenő a folyamodványban, hogy folyamodó miként véli szerzett ismereteit és tapasztalatait a tanulmányut befejeztével itthon értékesíthetni.

Oly pályázó, ki jeles iskolai képzettség mellett a tanulmányozandó vagy elsajátítandó speciális ismeretek körében már elméleti vagy gyakorlati irányú tanulmányokra hivatkozhatik s ezt igazolni képes, valamint kellő nyelvismerettel is bír, az ösztöndíj odaitélésénél előnyben fog részesíttetni.

A pályanyertes a tanulmányutáról ónagyméltóságához jelentést tenni tartozik.

A fentiek figyelembevételével szerkesztendő folyamodványok ónagyméltóságához címezve a pályázó rendes lakhelyére illetékes kereskedelmi és iparkamarához nyújtandók be legkésőbb folyó évi július hó végéig.

Sopron, 1903. évi március hó 31-én.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Hírek.

Ag. ev. isteni tisztelet lesz husvét másnapján d. e. 1/2 11 órakor a kereskedelmi iskola emeleti nagytermében.

Állandó választmányi ülés. A törvényhatósági bizottság folyó évi május havi rendes közgyűlésén felveendő 1902. évi vármegyei házipénztáris s a vármegyei pénztárban kezelt összes alapok 1902. évi számadásai tárgyában teendő véleményes jelentés elkészítése végett az állandó választmányi ülés 1903. évi április hó 23-án; ugyan a fent kitett bizottsági közgyűlésen felveendő egyéb törvényhatósági ügyek közgyűlési tárgyalásának előkészítése végett pedig az állandó választmányi ülés 1903. évi május hó 4-én, mindenkor délelőtt 9 órakor, Zalaegerszegen a vármegyeház gyűléstermében fog megtartatni.

Képviselőtestületi gyűlés. Zalaegerszeg r. tan. város képviselőtestülete folyó hó 7-én Várhidy Lajos polgármester elnöklete alatt népes közgyűlést tartott.

A tárgysorozat első pontja volt a tanácsnak az az előterjesztése, hogy a csemete-kert s a közterek ültetvényeinek felügyeletével Hauk Ferenc műkertész évi 300 K tiszteletdíj mellett bizassék meg. A faiskolákra vonatkozó megyei szabályrendelet ugyanis kötelezi a várost, hogy szak-képzett kertészt alkalmazzon s miután a városnak 32 év óta szolgálatban álló kertésze, a tanács elterjesztés szerint, szakképzettséggel nem bír, nyugdíjalap hiányában a város régi szolgáját pedig elboesítani méltányos nem volna, a tanács azt a javaslatot tette, hogy a kertészeti teendők felügyeletére Hauk Ferenc műkertész alkalmazassék.

Ezen tárgy felett élénk vita fejlődött ki. A képviselők egy része egy műkertész végleges alkalmazása mellett foglalt állást, Kovács Károly azt indítványozta, hogy a város a kertészetből esemeték eladásával igyekezzen jövedelmet szerezni, hogy a kertész-tartásra fordított kiadások megtérüljenek. Többen takarékosági szempontból elleneztek a műkertész alkalmazását s Faragó Béla felszólalása, melylyel azt bizonyította, hogy a város mostani kertésze 32 évi gyakorlat alatt a szakképzettséget megszerezte, iparának gyakorlására jogosult, a kérdés sorsát eldöntötte s a képviselőtestület kimondotta, hogy műkertészt nem alkalmaz.

Az igazgató-választmányba Boshán Gyula és dr. Zarka Zsigmond képviselőtestületi tagok választattak be.

Salamon Ferenc rendőrségi irnoknak megengedte a képviselőtestület, hogy a terhére kirótt 50 korona fejeletmi büntetést havi részletekben fizesse meg.

Fischer Izidor kérelmére a Fischer Miksa cégnek az »Arany Bányák« szállodában levő bolt-helyiségre vonatkozó bérleti szerződését 1904. évi május 1-ével a közgyűlés felbontotta, de avval a feltétellel, hogy ha a helyiség bérbeadható nem lenne, a károkat a szerződés lejártáig néhai Fischer Miksa örökösei megfizetni kötelesek.

Hartl István szállásmester részére a képviselőtestület 50 korona segélyt utalványozott ki.

Nyugdíjválasztmányi gyűlés. A vármegye tiszt, segéd, kezelő és szolgazemélyzet, valamint azok özvegyei és árvái nyugdíj-alapját, valamint a vármegyei községi jegyzők nyugdíj-alapját kezelő választmány az 1902. évi zárszámadás felülvizsgálása és egyéb nyugdíj ügyek elintézése végett f. hó 23-án délután 3 órakor az alispáni hivatalos helyiségben ülést tart.

A vármegyei közegészségügyi bizottság a csáktornyai járásorvosi állás betöltésére nézve a fennálló törvény értelmében teendő előterjesztés céljából április hó 15-én délelőtt 10 órakor a vármegyeház nagytermében ülést tart.

Deák Ferenc születése századik évfordulójának megünneplése tárgyában a május havi törvényhatósági közgyűlés elé terjesztendő javaslat tárgyalása végett, a február havi közgyűlés határozatából kiküldött bizottság április hó 23-án délelőtt 10 órakor tartja ülését a vármegyeház nagytermében.

Miniszteri elismerés. A m. kir. pénzügyminiszter Szentmiklóssy Gyula tapolezai járási főszolgabíró a közadók behajtása és rendezése körül kifejtett sikeres működésének elismerésül száz korona jutalomdíjban és díszretben részesítette.

A zalaegerszegi ovoda felügyelő-bizottság f. hó 5-én Hajik István bizottsági elnök elnöklésé-

vel ülést tartott, amelyen az óvónők jelentéseit tudomásul vette. Tekintve, hogy a felolvasott jelentések szerint a Körmeny-utcai ovodát a f. 1903. évben 45—50 gyermek látogatta, holott az ottani helyiség ennyi gyermek befogadására nem alkalmas, a bizottság megkeresi a városi hatóságot, hogy sürgős gondoskodásának tárgyát képezze a külső ovoda számára megfelelő helyiség szerzése. — Ugyancsak megkeresi a bizottság a városi hatóságot az iránt, hogy a f. 1902/3. évi összeírásban foglalt ovodaköteles, gondozásban nem részesült gyermekek közül azokra nézve, akik ez ideig sem járnak be ovodába, a szükséges intézkedést tegye meg, továbbá hogy hírlapilag is tésse közzé, miszerint a fől tandíj-elengedéért folyamodó szülők is kötelesek a városi hatóságtól vagyontalansági bizonyítványt beszerezni s azt beszoigáltatni, hogy a bizottság annak alapján határozhasson.

Előléptetés. Aföldmívelésügyi miniszter Sztankovics János keszthelyi gazdasági tanintézeti tanárt a VIII-ik fizetési osztály 2-ik fokozatába, Török Pál tapolezai szőlészeti és borászati felügyelőt a XI. fizetési osztály 2-ik fokozatába léptette elő.

Eijegyzés. Gyömörey György, a m. kir. államasutak mérnöke, dr. Gyömörey Vince ny. zalaegerszegi kir. törvényszéki elnök, ukki földbirtokos fia eljegyezte Károlyi Rózsika urleányt, dr. Károlyi Antal országyűlési képviselő, Vasvármegye volt alispánjának leányát.

Adótiszti kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Bauer István aradi adóhivatali gyakornokot a nagykanizsai adóhivatalhoz ideiglenes minőségben adótisztá nevezte ki.

A csáktornyai tanítóképző intézet jubileuma. A folyó év szeptember havában lesz 25 éve, hogy Trefort Ágoston minisztersége alatt a csáktornyai tanítóképző intézet megnyílt. Az intézet 25 éves múltját nagy fényvel készülnek megülni az intézet volt tanítványai s a muraközi tanügyi körök, mely célból f. hó 7-én Csáktornyan előértekezletet tartottak, amelyen az intézet növendékei közül mintegy harmincan gyűltek egybe. Az értekezlet az ünnepély idejéül a jövő év május havát tűzte ki s az ünnepély módzatainak megállapítása céljából egy helyi bizottságot választott.

Kitüntetett tanítók. A magyar tudományos akadémia rendkívüli gyűlésén Szily Kálmán főtítár jelentést tett a Wodiáner-féle jutalomról, amelyből évenként két-két kitünő néptanító jutalmazandó ezer-ezer koronával. A bizottság a jutalmat Kanovics Györgynek a balatonfüredi Erzsébet-szeretetház igazgatójának és Schmidt Boldizsár pécse-leánytelepi igazgató-tanítónak ítélte oda.

A szent sir megáldása. Nagyesütörtökön délelőtt 10 órakor, az ünnepélyes isteni tisztelet befejezésével volt a róm. kath. plebánia templomban az ujonnan felállított díszes szent sir megáldása, amit Legáth Kálmán esperes-plebános végezett. Az áldási ünnepélyre meghívta a szent sir bizottság tagjait, akik közül többen vettek részt, valamint nagy közönség, akik a sekrestyével szemben levő részét a templomnak, ahol a szent sir állandó elhelyezést nyert, egészen megtöltötték. A megáldás és megszentelés után az esperes-plebános beszédet tartott, amelyben hálával emlékezett meg a plebánia híveinek áldozatkészségéről, amelylyel sikerült alig két hó alatt a legkényesebb izlést is kielégítő szent sirt létesíteni; elismeréssel szót a bizottság tagjairól, akiknek vállvetett munkássága biztosította az elért szép eredményt; végül imaszerű fohászszal zárta be beszédét, melylyel a megáldás véget ért. — A szent sir díszére válik templomunknak s kétségkívül fokozni fogja a hívőkben az áhitatot.

Közgyűlés. A „Közigazgatási segéd és kezelő tisztviselők országos segítő egylete mint szövetkezet“ évi rendes közgyűlést f. évi március hó 29-én d. u. 2 órakor az ez alkalomból átengedett vármegyeház nagy termében Kauffmann Mátyás szövetkezeti elnökhelyettes elnöklete alatt tartotta meg. — A közgyűlés az 1902. évi mérleget és zárszámadást helyesen találva elfogadta; az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentését a lefolyt üzleti év eredményéről tudomásul vette s ezen testületek részére a felmentvényeket megadta. A sorsolás útján és lemondás folytán kilepelt igazgatósági tagok helyére Záborszky József, Tuboly Sándor és Vörös Ferenc zalaegerszegi lakosok, a megüresedett felügyelő bizottsági tagsági helyre pedig Hann János zalaegerszegi lakos választattak meg. A közgyűlés felhatalmazta az igazgatóságot, hogy ha az üzlet

érdekei kívánják 30000 koronáig kölcsönt vehet fel, az elfogadható betétek maximumát pedig 10.000 koronában állapította meg. A szövetkezetnek az összes törvényhatósági tisztviselők szövetkezetévé alakítása iránt a közgyűlés az igazgatóságot és felügyelő bizottságot a megfelelő tárgyalások eszközzésére utasította és annak eredményéhez képest Czebe Károly és Kauffmann Mátyás tag urakat a vármegyei tisztviselők által Budapesten f. hó 26-án tartandó congressuson teendő előterjesztésre kérte fel.

Kerületi ifjusági tornaversenyek. A folyó iskolai évben a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletéből kifolyólag május hó 21-én a budapesti, győri, besztercebányai és debreczeni tankerületekben fognak a kerületi ifjusági tornaversenyek megtartatni. A tornaversenyek színhelyei Esztergom, Sopron, Lőcse és Debreczen városok lesznek. A budapestvidéki tankerületben a budapestvidéki, fő- és székvárosi és a szegedi tankerületek, a győri tankerületben a győri, pozsonyi és székesfehérvári tankerületek, a besztercebányai tankerületben a besztercebányai és kassai tankerületek, a debreczeni tankerületben pedig a debreczeni, nagyvárad, kolozsvári és nagyszabenyi tankerületek területén levő közép, polgári, kereskedelmi és tanítóképzőintézeti növendékek fognak részt venni.

A sümegi járásköri tanítói kör Éles Károly járásköri elnök elnöklete alatt tartotta Sümegen tavaszi közgyűlést, amelyen Hajós Sándor sümegi tanító sikerült gyakorlati tanítást tartott a III. osztályban a nyelvtan köréből a jelzöt ismertetve. — Ezután a számvizsgáló bizottság nevében Bánfi Alajos tett jelentést a számadás megvizsgálásáról s a jelentés alapján a közgyűlés a pénztárosnak a felmentvényt megadta. A járáskör választmányában megüresedett helyre dr. Kelemen Károly reáliskolai igazgatót, a megyei központba képviselőül Bánfi Alajost, a tanítóok országos bizottságába Éles Károlyt választotta meg a közgyűlés. Ezután Papp József a jó tehetségű, de hanyag tanulók megjavításának módjáról, Barabás Ernő pedig a szülői ház és az iskola között fenforgó disszonanciáról tartott érdekes és szakszerű felolvasást; az elnök a kör nevében az előadónak köszönetét és elismerését nyilvánította.

A keszthelyi ipartestület Braun Rudolf elnöklése mellett tartotta évi rendes közgyűlést, amelyen felolvasták az évi jelentést, melyet a közgyűlés tudomásul vett. — A számadást 2.757 korona 87 fillér bevétellel, 1.884 korona 35 fillér kiadással s így 873 korona 53 fillér pénztármaradvánnyal elfogadták s a pénztárosnak a felmentvényt megadták. Az 1903. évi költségvetést 3.335 korona 52 fillér bevétellel és 1.556 korona 50 fillér kiadással irányozták elő. A választás eredménye: Braun Rudolf elnök; előjárósági tagok: Bernáth József, Harasztovics István, Meizler Károly, Szalay Ignác, Riersch József, Neuvald Adolf, Salamon János, Sujánszky József, Reinhold Lajos, Perpics Ferenc, Gerstl Károly, Szerdahely Jenő; számvizsgálók: Veháp Ferenc, Fizáry Alajos és Wilim Péter. — Az előjáróság alakuló ülésén Riersch Józsefet alelnökké, Trettler Lajost jegyzővé, Salamon Jánost pénztárossá és Bernáth Józsefet könyvtárossá választotta meg.

A zalaegerszegi szepítő egyesület, amely alakuló közgyűlést f. évi március hó 10-én tartotta s melynek alapszabályait a belügyminiszter a jóváhagyási záradékkal ellátta, évi rendes közgyűlést f. hó 16-án délután 6 órakor tartja a városháza tanácstermében. Hogy városunk közönsége közvetlen a közgyűlés előtt az új egyesütről kellő tájékozást szerezhessen, lapunk mai számában közöljük jóváhagyott alapszabályait, kérve egyuttal városunk közönségét az egyesület anyagi támogatására.

A szent sirra még a következő hívek adakoztak: Smódiés József 1 K, Szalai Istvánné 20 f, Vizsi György 2 K, Dospod János 1 K, özv. Nagy Imréné 1 K, Török Rozália 40 f, Halvax Ilona 20 f, Beeczók Mihályné 1 K, Lenovics Istvánné 1 K, Sanics Borbála 1 K, N. N. 1 K, Sipos Ferencné 1-40 K, Németh Rozália 80 f, Kovács N. örmester 1 K, László Imre 1 K, Schill Imréné, ifj. Schill Imre, Schill Imre, Zöld Ferencné, Péntek Lajosné, Ábrahámné, Gyeszli Gizella, Óri Istvánné, özv. Paragi Józsefné, Domokos Ignác, Hainzmann Nina, Domokos Ilona, Domokos Irénke, Sorok Józsefné, Polgár Eszter, Schmidt Józsefné, Grész Irma, Bajomy Istvánné, Kiss János (Mihályfa), ifj. Jankó Mihály, Horváth

György, Kiss János, Németh György, Németh Ferenc 1—1 K, Ságod község 4 K, Kovács Anna 20 f, id. Czinder István 4 K, Góczán György 40 f, Soós Teréz 60 f, Fülöp Istvánné 60 f, Gerencsér György 40 f, Szentgróthy János 1-20 K, özv. Hajgató Jánosné 60 f, Liebentritt Alajosné 40 f, Esső Józsefné 40 f, polg. leányiskola IV. osztálya 2-24 K, III. 3-22 K, II. 3-50 K, I. 3-58 K, Kászonyi Mihály és családja 3 K, Kovács János főerdész (Domasinecz) 10 K, Faller József 3 K, Novák Józsefné 20 f, Kőnczöl Sándor 20 f, Polánszky Róza 2 K, Nágli József 60 f, Bertalan Lajosné 40 f, Bertalan Lajos 40 f, ifj. Gosztolai János 20 f, Gosztolai Imréné 10 f, Szőke Rozália 10 f, Kerkai Mihály 30 f, Baki Ferenc 40 f, Kis József 40 f, Baki István, Kerkai Vendelné 20 f, Kis Ferenc 20 f, Fodor Istvánné 40 f, Kőnczöl Ádám 40 f, Kis Ágoston 20 f, Gyuk Ferenc 20 f, Kerkai Ferenc 10 f, Nollner Gáspár 20 f, Beneze Ferenc 10 f, özv. Skublies Istvánné és családja 5 K, Lazvár Lajos 20 f, Takács István 10 f, Marai József 40 f, Császár Vendel 20 f, Kerkai Ferenc 10 f, Nagy Ferencz 20 f, Gosztolai Pál 2 K, Grenn Ferenc 20 f, Gerencsér Ferenc 40 f, Korez Jánosné 90 f, Fahrner család 6 K, Kőnczöl Erzsébet 40 f, id. Kőnczöl József 40 f, Tőkésy Lajosné 2 K, Veisz Rozália 40 f, Szabó István 60 f, Kőnczöl Ferenc 40 f, Darab Örzse 10 f, Bődör Ferenc 40 f, Kerkai József 20 f, Kerkai Ferenc 20 f, Parragi Imre 10 f, Székér János 20 f, Németh János 40 f, Sobodiez István 20 f.

Szolgabírák áthelyezése. Dr. Jankovich László gróf, Zalavármegye főispánja Mezriczky Jenő szolgabíró Novából Zalaszentgrótra, Farkas István szolgabíró Tapolezáról Novába helyezte át; Langer István tb. szolgabíró pedig a tapolezai járási főszolgabírói hivatalhoz szolgabírói minőségben ideiglenesen helyettesítette.

Iskolatölgatás. Dr. Jankovich László gróf főispán múlt hó 31-én Kolbenschlag Béla járási főszolgabíró kíséretében meglátogatta a csáktornyai állami tanfőképző intézetet; benn volt mindegyik osztályban, valamint a gyakorló iskolában és megtekintette az internatusi helyiségeket; melegen érdeklődött az intézet szellemi és belső ügyei iránt. A látogatás befejeztével az ifjuság a zene-tanár vezetése mellett néhány dalt énekelt a kiváló vendég tiszteletére, melynek végeztével a főispán a látottak és tapasztaltak fölött elismerését és megelégedését fejezte ki a tanári testület előtt.

Nagykanizsai r. t. város képviselőtestülete f. hó 7-én délután 3 órakor *Csertán* Károly vármegyei alispán elnöklésével gyűlést tartott az üresedésbe jött városi aljegyzői állásnak választás útján való betöltése céljából. A pályázati határidőn belül az állásra Perger Károly, Hajdu Lajos és Zala Ernő okleveles jegyzők pályáztak, akik közül a megejtett titkos szavazás alapján Perger Károly választatott meg szótöbbséggel városi aljegyzőnek, akinek helyére városi kataszteri nyilvántartónak *Károlyics* Lajos városi díj-nokot választották meg köztelkiáltással.

A Balatoni Halászati Társulat dr. Dezsényi Árpád alelnök elnöklésével tartotta évi rendes közgyűlést, amelyen felolvasták és tudomásul vették az igazgatóság évi jelentését. — A múlt évi számadást 50.990 korona 07 fillér bevétellel és 45.382 korona 12 fillér kiadással rendben találták s az igazgatóságnak a felmentvényt megadták. — A közgyűlés legfontosabb tárgyát három évre a tisztviselők és választmány megválasztása képezte. A választás eredménye: Széchenyi Imre gróf elnök, dr. Dezsényi Árpád alelnök, Bariss Gyula igazgató; választmányi tagok: Bors Mihály, Fekete Zsigmond, dr. Haudek Ágoston, dr. Hochreiter Kornel, Keczer Zsigmond, dr. Kőszeghy József, Nagy Aladár, Nedeczky Jenő, Puthéáni Géza báró, Rainprecht Antal, Rónay Lajos és dr. Vámos Károly. — Az 1902. évi költség-előirányzatot 52.557 korona 17 fillér bevétellel és 42.296 korona 80 fillér kiadással irányozták elő. Számvizsgálókul megválasztották Buschmann Gotthard báró, Virius Vince és Wentzly Pál. — A szavazatra jogosultak számát 35-ben, a szavazatok számát pedig 1037-ben állapították meg.

Névmagyarosítások. A m. kir. belügyminiszter kiskoru *Neufeld* Rezső nagykanizsai lakos vezetéknevének *Nemes-re*, *Krausz* Ignác tapolezai lakos, ugy szintén kiskoru *Móric*, Gyula és Rezső gyermekei vezetéknevének *Kis-re*, *Kundschnig* Imre keszthelyi lakos vezetéknevének *Kutasi-ra* kért átváltoztatását megengedte.

Községek egyesítése. Perlak és Ottok községeknek végleges egyesítését a belügyminiszterim elrendelte s az ekként alakult nagyközség elnevezését Perlak névben állapította meg.

Leányrabló cigányok. Kolompár János és József zsidó cigányok f. hó 6-án délután kocsival a nekeresdi cigánytelepre hajtottak, ott bementek Forgács Treszka Rupa sátrába s ennek távollétében 15 éves Nanica nevű leányát erőszakkal kocsira tették és elrabolták. Volt sírás és jajgatás, mikor az anya hazavetődött és szépséges leányának csak hült helyét találta. Panaszra ment a hatósághoz, mely a leány visszazállítása iránt intézkedett.

A betörő. Varga Vilmos zalaegerszegi magánzó Kossuth Lajos-utcai lakásában a múlt héten betörő járt. A szomszéd lakásba hatolt be s át-mászva egy deszkafalon, az előszobában botorkált. A eseléd éber lett a zajra és segélyért kiáltott, mire az éjszakai vendég a deszkafal mögött húzta meg magát. Alig esendésült el a ház, az ismeretlen előbújt rejtékhelyéről s a szobába akart benyitani. A megrémült háznép segítség után kiáltott. A betörő nem sokat hederített a lármára s tovább botorkált a sötét előszobában, mire azonban egy hazatérő uri ember, nemsokára utána pedig két talpig felfegyverezett rendőr megjelent, a csendháborító megugrott. A vizsgálat azt a gyanút erősítette meg, hogy nem rabló, hanem egy részeg szeladon járt az előszobában s a konyhaajtót kereste. A kilinset többször eltévesztette, több tárgyat levett, feldöntött; szükségtelen lármát cselekedett s az egész házat alaposan összerémfirtette.

Botrány. Múlt vasárnap délután a Központi kávéház előtt éktelen lármát és népesödületet idézett elő két kőműves legény. Alaposan berugaszkodtak s ilyen állapotban akartak a kávéházba menni, ami ellen persze protestáltak benn s elzárták a garázda legények elől az ajtót. Erre ezek borzalmas káromkodásban törtek ki s olyan botrányos lármát csaptak, hogy a fél város lakossága összefutott. Végre kocsin kellett őket elszállítani.

Egy üveg bor. Egy fiatal hölgyekből és ifju urakból álló társaságban vita keletkezett valami vidám téma felett. A vitát nem tudták eldönteni s egy hölgy fogadást ajánlott. A fiatal ur tartotta a fogadást: egy üveg borba. A hölgy elvesztette a fogadást s a papának ki kellett volna szolgáltatnia a bort, de mivel üvegjeit nem szereti kikölesönözni, mert a boros üveg rozabb, mint a veszett fejsze nyele, amely néha megkerül, kikötötte, hogy üveget a nyertes hozzon. A múlt héten azután beállított két mar-kos hajdu egy rengeteg kosárral, amelyből egy üveg-szörnyeteg nyaka kandikált ki. Csak 75 liter vala az ürtartalma a palacknak, de azt eltagadni nem lehetett, hogy ez is egy üveg. A fogadást vesztett szép leány s a jó tréfát szerető papa azonban nem engedték magukat lefőzni. Kézbe került a pineekules s a szörnyüveg megtellett tüzes zalai borral. A szerencsés ifju gar-gon lakása zajos lett, amióta a palack az asztal közepén áll s mellette, mint palota mellett a szerény kunyhók, apró poharak húzódnak meg. Az üveg nyakából gummicsövek lógnak, végükön elmés csipetőkkel, az asztal körül vendégek ülnek, az előszobában pedig megjelenik a cigány. Az üveg azonban sokáig bírja. Sokszor kiürül addig a szivaros doboz, rengeteg hideg felvágott elfogy, míg utolsót sóhajtának a gummicsövek s a nagy palack lelke végleg a másvilágra költözik. A szerencsés házigazda pedig néhány-szor bizonyosan felsóhajt magában: „még egy ilyen nyert fogadás és tönkre mentem.“ Pedig még félig van az üveg.

A vidéki villamos telepek jövedelmezősége. A „Temesvárer Zeitung“ legutóbbi száma érdekes adatokat közöl az ottani városi villamos telep múlt évi üzleti eredményéről. E szerint a villamos telepek 200.316 korona kiadással szemben 286.878 korona bevétele volt, úgy, hogy tiszta haszonként 86.561 korona mutatkozik, dacára annak, hogy a város az 1900. évre eső 40.000 korona közvilágítási díjjal adósa maradt a telepek s ezt az összeget csak 1902-ben irták le. A városi közgyűlés a tiszta haszon felosztására nézve következőként határozott: kétéves követelések leírására 1737 korona, értékesöklésre 60000 korona, jutalmakra 5850 korona, városi tisztviselők nyugdíj alapja javára 3000 korona fordítatik, a fennmaradó 15.973 koronával pedig a városi közvagyon gyarapítatik. E helyen említjük meg,

hogy Nagybeeskereknek a városi villamos telepből az elmúlt évben 42.000 korona tiszta haszna volt. E két város példája meggyőző bizonyítékot nyújt arra, hogy a villamos telepek megfelelő műszaki és kereskedelmi vezetés mellett a vidéki városok fontos jövedelmi forrásaivá fejlődnek s ezért helytelenül és könnyelműen cselekszik az a város, mely az ily fontos intézmény kezelését concessió alapon vállalkozóra bizza.

Balatoni hajózás. A Balatontavi Gőzhajózási Részvénytársaság e hó 4-én megnyitotta a rendes közlekedést Siófok, Balatonfüred, továbbá Boglár és Révfülöp állomások között.

Ujtás a munkakönyvek kiállításáról. A kereskedelmi ministerium 49921/VIII. 1902. sz. körrendeletével elrendelte, hogy jövőben az iparos és gyári munkások részéről kért munkakönyvek, az illetőség igazolására való tekintet nélkül, kiállítandók. A ki tehát valahol munkába lép, csak ezt és személyazonosságát tartozik az ipartestületnél igazolni, akár meg van állapítva az illetősége, akár nem. De főfeltételül rendeli a minister, hogy a munkakönyv tulajdonosának a névalírása minden könyvbe bejegyzendő.

Uj banda. Csieseri Janesi primás bejelentette a szakértő és műpártoló köröknek, hogy Zalaegerszegen új bandát szervez s a zenekart tíz emberre kicsinálja. Csieseri Janesi, az öreg Nyári Náci, meg a esellős kiváltak a Horváth Jóska bandájából. Nem ritka eset, hogy a bandák rajokat boesítanak ki magukból, hogy új zenekarnak adjanak létet. Így jutott Janesi is ön-állóságra s ha a bandát tényleg kicsinálja, erős konkurrens lehet az első bandának, mert a banda magja régi jó muzsikusból áll.

Hamis arany. Zalaszentgróton egy hamis aranyat találtak, amelyet a hatóság lefoglalt. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy most már az aranyakat is hamisítják, azért óvatos legyen a pénz körül, nehogy kárát vallja.

Angliának híres pázsit-területei valóban igen szépek, ámde azok sem szebbek, mint Budapest sétaterületeinek pázsitrészeit és a Margitsziget díszgyepterületei. Ugyan ki ne gyönyörködött volna már ezekben? Egy év hiányzik csupán és akkor harminc éve lesz, hogy ezen remek pázsitokhoz a fűmagot Mauthner Ödön es. és kir. udvari magkereskedése Budapesten szállítja. Méltán lett oly nagy hire már e fűmagnak, hogy nemesak a Monarchia minden nagyobb parkja részére szállítja az említett cég ezt a fűmagot, hanem Német-, Francia- és Oroszországból is érkeznek tömegesen rendelések. Most midőn a pázsitfűmag vetésének ideje elérkezett, jó tanácsot vélünk adni, midőn azoknak, kik hasonló gyönyörű, üde, zöld pázsitot akarnak létesíteni, azt tanácsoljuk, hogy szerezzék be Mauthnertől vagy a „Sétatéri“ vagy a „Margitszigeti“ fűmagkeveréket.

Hírek Amerikából. Lapunk egy barátja a minap Kisczellben lévén, arról értesült, hogy Amerikából érkezett tudósítás szerint Rosenberg Lajos, a kisczelli takarékpénztár volt igazgatója, képeket árulgat az utcán. Buchvald Lipót volt döbrétei bérlő pedig egy szállodában szobapincér, neje ugyanott takarítónő. Szép karrier, az bizonyos!

Cigányok háborúsága. Egyidő óta háborúság folyik a nekeresdi cigánytanyán. Egyik család a másik ellen tör s pusztítják egymást, a hol csak szerit tehetik. A minap annyira vetemedtek, hogy baltákkal rohantak a Forgács családra s Forgács Máté Pált úgy elverték, hogy mozdulni alig tudott. A család kocsira ültette és Ságodba menekült vele. A támadó Kolompár familia üldözőbe vette és mikor elérték, újból kezdék az ütlegelést. Ezután egy ló farkához kötötték s azzal vonszoltatták tuskén-bokron keresztül mindaddig, a mig bele nem fáradtak. Az így helyben hagyott more súlyos testi sérüléseket szenvedett s panaszra ment a csendőrséghez, mely a tetteseket kinyomozta és átadta a bíróságnak. A háborúságnak az az oka, hogy Forgács Mátét Kolompárék a rendőrség kémjének tartják s az a meggyőződésük, hogy ő adta kézre Ripacsot, a gyilkos cigányt.

Gépkezelők és kazánfűtők érdekében a soproni vizsgáló bizottság ezental minden vasárnapon délelőtt tart vizsgát. Azok, akik a gépkezelésből vagy kazánfűtésből vizsgát tenni óhajtanak, *előzetes folyamodás nélkül* személyesen jelentkezhetnek bármely vasárnapon délelőtt a soproni kir. iparfelügyelőségél.

mikor a völgyben, a hegyoldalon gyöngvirágok illatoztak; mikor minden tele volt rózsával, a kalapod, a ruhád, a hajad . . . Augusztusi éj, mikor gondolatainkat beteljesülni véljük, mert garmadával hull nyomunkban a sok csillag . . . Tudod-e? Emlékszel-e?

Fejedet rázod? Én emlékszem mindenre. Én nem töröltem le emlékeim lapjáról, mint a krétát a nedves szivacs. Beszéljünk nyugodtan bájos kis menyasszony. Ne haragudj, hisz látod, mosolygok. — Nyolc éve hallom üde kacagásod, bámulom aranyhajadat, nefejejts kék szép szemeidet és éreztem, mint vesz körül a bővös háló, a szerelem. Egyszerre megérkezett a mesebeli lovag, az álmok hőse s az ifjuság tarka ábrándjait szét hullatta, mint rózsalevelet a meleg június perzselő heve. Rám nem volt szükség többé. Te mentél jobbra, én balra. És a választaton, mikor az ifjuság a jövő ábrándjaival összeölelkezik, vártam egy utolsó kézszorításra. Éreztem, hogy a lepergett édes multnak tartozunk ezzel a kézszorításal. Még az utolsó pillanatban is vártam egy pár bucsuszóra, valami fagyos Isten veledre, mely lezárja, lepecsételje történetedet. Vártam, mert mert te jól tudtad, mennyi álmatlan éjszakát virrasztottam át miattad, hányszor irtam porba nevedet s hányszor esőköltam meg édes arcodat.

Nem jött semmi. Haraggal váltunk el. Nem jöttél. Jövök én. Nászutadon. Befurakodom a vasuti kupéba, mikor körülfontod az urad nyakát s az szerelmes öleléssel szorítja magához puha, hullámos hajad, hogy megkérdezzek: mond, hogy volt napsugaras dél után csillagos est, mikor az én virágaimat tüzted csipkés ruhád fölé, mikor nem üztél el magadtól úgy, mint most, mert szeretted . . . Igen is vannak, voltak mindnyájunknak álmaink. Az egyiké tovább él, mint vizespohárban a rózsa, a másik előbb elhervad, akárcsak a gomblyukba szorított virág; de azokat nem lehet kilöki emlékeink közül, hisz ezek az ifjuság fakadó rügyei, melyeket ugys hamar meglep a férfiruk dere s a vénség napjaira amugy sem marad más belőle szürke, homályos visszaemlékezésnél.

. . . Menj, félek tőled. Minek kutatni, hervadt virágok, lepréslt rózsák történetét? Ne kívánj elszorult szívvel tőlem vallomást. Az első illúzió, az első ábránd, hasonlóan az első tavaszi naphoz, sokáig emlékünkből él, mig nem a meleg sugár elfeledtetni velünk az ibolyákat, az első feeske esiesergését. Menj kérlek, menj.

A vonat megállott. Az ablakot leeresztették, a férfi kihajolt s reggeli lapot vett valami rikkancstól. Leültek. A férj kiterítette az ujságlapot s amint bepillantott, rögtön szemébe ötlött az első hír s hangosan olvasta fel:

— Egy szerencsétlen ifju föbelötte magát.

S megjelenik a nő előtt a másik, az első ideál, egy-két perc alatt előtte van, mikor még szerette s most azt látja képzetben, amint sebéből bugyog a vér . . . Szeretne lehajolni a halotthoz, hogy utoljára megszoríthassa bűnbánóan az öngyilkos kezét.

A férj tovább olvassa: Tettének oka . . .

A gyermekasszony idegesen dobta magát férje karjaiba s magánkívül beszél:

— Én csak téged szeretlek, csak téged szeretlek!

A félnapos férj eszmél; eltaszítja a zsidbadt, magánkívül levő asszonyt s kétségbeesetten kiáltja:

— Megcsaltál! Te őt szereted!

— Nem, csak téged szeretlek. Esküszöm, esküszöm!

S végigdől a pamlagon s oly édesen kacag; pedig fülében egyre hallja a pisztoly tompa durranását.

Sze—

Közgazdaság.

A triesti általános biztosító társaság (Assicurazioni generali) f. évi március hó 18-án tartott 71-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1902. évi mérlegek.

Az előtünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1902. december 31-én érvényben volt *életbiztosítási tőkeösszegek* 611,558.220 K 13 f-ért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 27,001.880 K 96 f-re rugtak. Az *életbiztosítási osztály díjtartaléka* 13,024.702 K 24 f-ről 160,189.849 K 13 f-re emelkedett.

A *tűzbiztosítási ágban* díjbevétel 12,271.371.385 K biztosítási összeg után 20,219.214 K 97 f volt, miből 9,132.779 K 87 f viszont-biztosításra fordítottatott úgy, hogy a tiszta díjbevétel 11,686.435 K 10 f-re rugott, mely összegből 7,881.010 K 61 f mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át; a díjtartalék tehát a tiszta díjbevétel 71.10%-át teszi ki. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 82, 371.684 K 24 f.

A *szállítványbiztosítási ágban* a díjbevétel kitett 4,316.155 K 18 f-t, mely a viszontbiztosítások levonása után 1,457.860 K 40 f-re rugott.

A *betöréses-lopás elleni biztosítási ágban* a díjbevétel 363.700 K 26 f-t tett ki.

Károkkért a társaság 1902-ben 25,473.446 K 68 f folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 742.014.072 K és 65 f-nyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből *házánkra 138,794.885 K 03 f esik.*

A *nyereség tartalékok* közül, melyek összesen 20,313.106 K 94 f-re rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti *nyereség tartalék*, mely 5,250.000 K-t tesz ki, az *értékpapírok árfolyamingadozására* alakított tartalék, mely a 3,729.624 K 17 f külön *tartalékkal* együtt 14,010.830 K 16 f-re emelkedett, továbbá fel- említtendő még a 160.000 K-ra rugó *kétes követelések tartaléka.* Ezekon kívül fennáll még egy 726.138 K 39 f-t kitevő *külön alap*, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 190,319.427 K 11 f-ről 208,632.918 K 73 f-re emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog-követelések 33,114,493 K 62 f. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 18,600.000 K 19 f. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 682.782 K 13 f. 4. Értékpapírok 141,290.011 K 09 f. 5. Tárcaváltók 1,035.953 K 91 f. 6. Részvényesek biztosított adósslevelei 7,350.000 K. 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 6,529.676 K 79 f, összesen: 208,632.918 K 73 f.

Ezen értékekből 43 millió korona a magyar értékekre esik.

Első leánykiházasítási egylet. Ezen intézet XL. rendes közgyűlése március 25-én a tagok élénk részvétele mellett tartott meg. Az évi jelentésből, mely kiemeli, hogy az intézet 1902. kezelési év végével fenállásának negyvenedik évét töltötte be, kivehető, hogy az 1902. üzleti év dacára a nehéz kereseti viszonyoknak kedvező és kielégítő volt. Új beiratkozás volt 11.837 jutalékrész 12,001.400 biztosított tőkével; a biztosítási állomány az év végével 46,128.450 K volt. Díj- és mellékletékek bevétele az elmúlt évben volt 2,285.864.93, tehát 119,368.12 K-val több mint az 1901. évben. Értékpapír kamat. Házbér- és takarékbetét kamatok címén 372.393.10 K vagyis, 64,371.20 K-val több vételeztetett be mint az elmúlt évben. Kiházasítási jutalék és visszafizetések címén 663.721.97 K utaltatott ki és 392 kedvezményezett között 956 jutalékrészzsel oszlik meg, mely között 25 árva kedvezményezett 54,000 K összeggel foglalt helyet. A díjtartalékhoz 1,192.324 esatoltatott, és ennek összege az 1902. év végével 8,131.691.86 volt. Az ujonnan szervezett árfolyamkülömbözeti tartalék 50,000 K összegében nagy megaléggel fogadtatott. A fennmaradó kezelési felesleg 165,752.16 az alapszabályok értelmében alapszabályszerű javadalmazások, nászjutalék felemelési alap és külön tartalék tételeire osztandó fel, mely utóbbiak 894,494.48 K-ra rugnak. A hivatalnoki nyugdíjalap 107,680.51 K képvisel, melynek a közgyűlés által 5000 K szavaztatott

meg. Tetemes leírások után a mérleg végösszege 9,323.257.91, mely végösszeg kizárólag reális értéktételekben nyeri fedezetét. Az igazgatóság jelentése az előző közgyűlési határozatok végrehajtásáról, a pénzkészletek egy részének ujabban egy kitünő bérház vétele által történt beruházása tárgyában egyhangu helyesléssel tudomásul vétetett, ugyszintén néhány újabb biztosítási kombináció és tabella bevezetése helyesléggel és tetszéssel fogadtatott. A felügyelő bizottság indítványához képest a mérleg és jelentés egyhangulag jóváhagyólag tudomásul vétetik és az igazgatóságnak a felmentvény megadatik, Tanay József és Fenyvesi Adolf tag indítványára pedig az Igazgatóságnak, az összes intézőknek, különösen pedig Schwarz Ármin elnöknek és Kohn Arnold vezérigazgatónak köszönet és elismerés szavaztatik. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére kijelöltetnek Hád Ignác és Zádor Alajos tag urak. A felügyelő bizottságnak volt tagjai, ugymint: dr. Alexander Bernát, dr. Simonyi Zsigmond, Héger József, Wertheimer Albert, Seifensieder József és Weil J. Dávid egy év tartamára újbl megválasztatnak. Miután még március hó 16-án dr. Stamberger Ferenc kir. közjegyző jelenlétében megejtett és a jelentésben foglalt »D« osztályu nyereségek kisorolására utalás történt, melynek eredményét alább közöljük, az agg elnök lelkes étetésével a közgyűlés bezárult. 1675 Braun Mór ur (Budapest), 3281 Szabó Benedek ur (Budapest), 1383 Bindfeld Márk ur (Hatvan), 4504 Büchler Mór ur (Csurgó), 5625 Sziklai Sándor ur (Gyón), 6481 Gintner Áron Salamon ur (Szczucsin), 646491 Cseley József ur (Szentgothárd), 3747 Papo Juda Gavriel ur (Serajevo).

Javitások a szőlőhegyek permetezésénél. Az eddig szerzett tapasztalatok bebizonyították, hogy a „Peronospora viticola“ és egyéb számos növénybetegségnek réz- vagy vastartalmu oldatokkal való okszerű befecskendezéssel lehet elejét venni, mely okból az ugynevezett peronospora-permetezőket használták.

A különböző és különféle szerkezetű ilyen permetezők közül, melyek azonban egy és ugyanazon hátrányban szenvednek, hogy az oldatot belőlük a növényekre szivattyuzni kell, legelőnyösebben kiemelkedett — tekintetbe véve, hogy nemcsak a fecskendezés, hanem azon körülmény is, hogy mily módon eszközlendő a permetezés, legnagyobb fontossággal bír — az immár több ezer példányban szállított, legkitünőbbnek bebizonyult és az összes kulturáramokban szabadalmazott „Syphonia“ permetező, mert ugy szivattyuzás, valamint az emeltyü mozgatása nélkül az oldatot önműködőleg az utolsó cseppig finom harmatesőként elszórja.

Ezen lehető legegyszerűbb szerkezetű permetező áll egy üres üstből, manométerből és szelepből. Az üst közönségesen ónozott és olmozott erős vaspléhből — megrendelésre azonban rézből is állítatik elő — tartós és ellentálló, mivel sem mechanizmussal, sem sűrűsítésekkel, sem pedig semmiféle csavarral elzáró nyílásokkal nem bír.

Egy külön kézziszivattyu, mely csakis töltésre szolgál, minden egyes üsthez adatik hozzá, ez azonban hat üst megtöltésére is teljesen elegendő.

A kezelés a lehető legegyszerűbb. A munkás csak a befecskendező növényekre tartozik figyelni; nem kell szivattyuznia, hanem csakis a sugár- esövet tartani, minélfogva egyik kezemindenkor szabadon mozoghat, úgy, hogy a munkától el nem fáradva, szárazon és tisztán érkezik haza.

A „Syphonia“, mely elérhetetlen szerkezeténél fogva nemcsak a peronospora elfojtására, hanem egyéb növényi és állati kárttevők, mint burgonyabetegség, szegecs és vértetű kiirtására, a szájszél és körömfájás fertőtlenítésére, üvegházakban gyenge növényágak és növények permetezésére kitünően szolgál, *Mayfath Ph. és Társa Bécs II/1, gépgyára* által 10, 15 és 100 L. töltésű nagyságban, úgy hordható, valamint szállítható szerkezetben és dacára megaláthatlan előnyeinek, megfelelő olesó árban szállítatik.

Azon előny, hogy egy szivattyu több üst megtöltésére elegendő, különösen nagyobb telkek birtokosainak, községeknek, szövetkezeteknek és egyesületeknek javára szolgál, mivel a szivattyu elesése folytán a permetező ára sokkal alacsonyabb.

Képes árjegyzéket említett cég ingyen küld.

Déli jég- és viszontbiztosító-társaság. A Triestben f. hó 9-én megtartott közgyűlésen előterjesztett és az 1902. évre szóló üzleti jelentésből a következő lényegesebb adatok emelendők ki: A jégbiztosítási ágazatban 3,739.626 K volt

a díjbevétel a tavalyi 3,699.255 K-val szemben; károk fejében 3,210.846 K fizetett ki, míg az előző évben e címen kifizetett összegek 2,918.253 K-ra rúgtak. A tűz viszontbiztosítási ágazatban befolyt díjak összege 1,526.276 K-t tesz, szemben az 1901. évi 1,154.033 K-val, míg a károk kifizetése a kártartalékok figyelembe vételével 874,248 K-t igényelt az előző évi 799.487 K-val szemben. — A tüzdíj-tartalék 577,016 K-ról 766.833 K-ra szaporodott és a díjbevétel 50 %-ának felel meg. Jóllehet a jégbiztosítási üzlet veszteséggel járt, a tűz viszontbiztosítási ágazatban elért kedvező eredmény folytán és hála a tőke és a felszaporodott tartalékok után befolyt jövedelemnek, a mérleg mégis 320,983 K felesleggel zárul (hozzáadva a 24,899 K-nyi nyeresémény-átmozatot), mely módot nyújt arra, hogy az alapszabályszerű levonások eszközzése után részvényenként 32 K-nyi (8%) osztalék fizetessék ki. A nyereség és díjtartalékok 2,967.379 K-t tesznek, úgy hogy a társaság a teljesen befizetett 3,000.000 K-nyi részvénytőke hozzászámításával összesen 5,967.379 K-ra rugó biztosítéki alapok felett rendelkezik.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként.

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		6-90	7-—
rozs		5-80	6-—
árpa		5-50	5-80
zab		5-90	6-—
lóher		—	—
tengeri		6-—	6-50
bükköny		5-40	5-80
fehérbab		8-—	8-50
tarkabab		6-58	7-—
hajdina		—	—
burgonya		—	—

Nyilt-tér.*)

Rohitschi

„Tempelforrás“

étvágyat csinál, elősegíti az emésztést, szabályozza az anyagcserét.

*) E rovathon közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.

Társszerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

1137/kig. 1903.

Árverési hirdetés.

Zalaegerszeg r. t. város képv. testületének 1903. március 23-án 97/903. sz. a. hozott határozata folytán Zalaegerszeg és Ola külváros határában a

vadászati jog

1903. évi április 25-én d. e. 10 órakor a városház kistermében nyilvános árverésen bérbe fog adni.

1. A bérlet tárgyát képezi Zalaegerszeg s Ola külváros határából azon terület, mely a szőlőhegyek, bekerített kertek s a szombathelyi püspökség tulajdonát képező, egy tagban 200 kat. holdat meghaladó nekeresdi gazdaság kihagyásával fenmarad.

2. A bérleti idő 1903. év augusztus 1-től 1909. július 31-ig terjed, kikiáltási ár 334 (háromszázharmincegy) korona évi bér.

3. A bérlet tartama alatt a város tulajdonát képező alsó erdőn épült erdősháznál fenntartott egy szobát, vadászatok alkalmával bérlet igénybe veheti.

4. Az évi bér negyedévenként előre a város házi pénztárába fizetendő be késedelem esetén 5% kamattal. A bér nem pontos fizetése esetén a bérlet a város részéről megszüntnek tekinthető s a bérlet veszélyére s kárára újból kiadható.

5. A vadászterület és vadállomány feletti felügyeleti jog a bérletet illeti.

6. Az árverési jegyzőkönyv, bérszerződés bélyegét, valamint a bérlet után netán kivetendő bármily nemű adókat a bérlet minden beszámítás nélkül tartozik sajátjából viselni.

7. Árverésre jelentkezők a kikiáltási ár 10%-át az árverést vezető polgármester kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

Zalaegerszeg, 1903. április 6-án.

Németh Elek
h. polgármester.

Az Orsz. Gazd. Munkás- és Cselédségély-pénztárt ajánljuk jó indulatába. Ismertesse ezt az intézményt a nép körében. Biztosítsa cselédeit ezen segély-pénztárnál.

Értesítés.

Van szarencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy **Zalaegerszegen, Zöld-utca 3 sz. házban** (Fürst Benedek, előbb Juhász-féle házban, egy egészen ujonnan berendezett

gépjavító műhelyt

nyitottunk.

Elvállalunk minden e szakba vágó munkát u. m.:

vas és fém esztergályozást és furást,

hengerfurásokat vidéken vagy helyben, új tüzszekevény beállítását, gőzgépek és cséplőszekevények javítását és kezelését, mely utóbbit a cséplési időszak alatt saját gépészeink a mi felügyeletünk alatt végzik. Elvállalunk továbbá mindennemű gazdasági gépek u. m. szecsavágó, répavágó, daráló és vetőgépek javítását, új szivattyú kutak felállítását és a régiak javítását, házi sürgöny és telephon berendezését és felállítását, szőlősajtók, szőlőzuzók és permetező készítését és javítását, úgy az összes szakmánkba vágó munkákat.

Szives pártfogást kérve

kiváló tisztelettel

Varga Gyula és társa.

McCormick Harvesting Machine Company (Chicago-i aratógépgyár.)

KNEDHT J. E., igazgató.

Budapest, V., Váci-ut 30.

Katalogusok
ingyen és bérmentve.

Felvilágosításokkal
készséggel szolgálunk.

Gyártmányok: Kéveköttőgép, „Daisy” marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manillo” kéveköttőfonál gyártmányai, Évi gyártmány 362.000 gép.

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára
Keil-féle fehér »Glasur« fénymáz 45 kr.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20 kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Ján Ferenc cégnél Zalaegerszegen.

241/v. 1903. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíró V. II. 73. sz. végzése által *Zalamegyei központi takarékpénztár* végrehajtató javára *Vizlendvai István* és neje bazitai lakosok ellen 334 K 30 f tőke, ennek 1901. évi július hó 1-től járó 7% kamatja, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 604 K-ra becsült szarvasmarhák, ökör szekér, széna és zsupból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis **Bazitan** leendő eszközzésére **1903. évi április hó 23-ik napjának délelőtt 10 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi IX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zalaegerszegen, 1903. március 24-én.

Nagy Sándor
kir. bir. végrehajtó.

Epilepsia.

Aki nyavalyatörésben, görcsökben és más idegbetegségben szenved, kérjen arról füzetet. Kapható ez a füzet ingyen és bérmentve a „Hattyú” gyógyszerházból Frankfurt a. M.

Értesítés.

Van szerencsénk a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a **zalaegerszegi**

első temetkezési vállalatot az összes temetkezési cikkekkel együtt **Sanits és Kováts** uraktól átvettük s azt a jelen kor igényeinek teljesen megfelelően átalakítottuk.

Együttal tudomására hozzuk a nagyérdemű közönségnek, hogy a Főtéren **dr. Keresztury József** ügyvéd ur házában már fentálló

koporsóraktárunkban

raktáron tartunk mindennemű **fa- és érckoporsókat** a legjutányosabb áron.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve vagyunk

kitünő tisztelettel

Czotter Károly, Pintér Lajos, Smódiás Mihály, Szekeres János.

Köhögésben!

szenvető

kísértse meg a köhögést csillapító és kellemes ízű

Császár Mell-bonbont.

2740 hatóságilag igazolt bizonyítvány szól mellette és hogy sikerrel használható köhögésnél, katarrusnál és elnyálkásodásnál. Kapható 20 és 40 filléres csomagokban Schmidt Győző zalaegerszegi cukrásznál.

Wapper Ignác

(Hudetz József utóda)

kőfaragó mester, a „Kegyelet” temetkezési vállalat vállalkozója
Zalaegerszegen, Kossuth Lajos-utca 58. sz.

raktáron tart nagy választékban

siremlékeket**szobrászati műveket**

syenit, gránit, tiroli, sziléziai és steyer márvány fajokból, valamint rákosi, keszthelyi és pettaui homokkövekből **10 koronától 1000 koronáig.**

Elvállal építkezési munkákat, oltárokat, szent szobrokat, utikereszteteket, keresztelő medencéket, mauzóleumokat, családi sirboltokat, sirszegélyeket vasrácszatokkal vagy anélkül, valamint halotti lárvákat hű kivitelben.

Továbbá külön raktáron tart **fa- és érckoporsókat** a legegyszerűebektől a legdíszesebb kivitelig, **temetkezési cikkeket, szemfedőket, halotti ruhákat** stb.

Elvállal mérsékelt árak mellett **egyszerű- és dísztemetkezéseket, hullaszállítás és hulla áthelyezést.**

Költségvetéseket, vázlatokat és rajzokat díj nélkül készít.

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.

A »Közgazdaság« rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG,

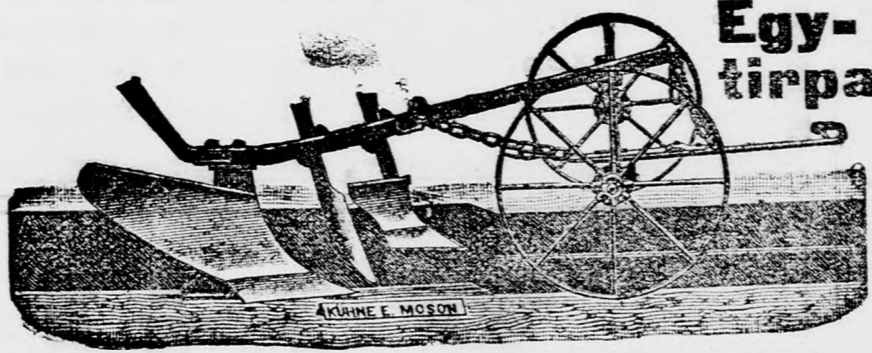
a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk

mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, aki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréses-lopás és harang-törés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a »Magyar jég- és viszontbiztosító r-t.«, valamint baleset elleni biztosításokat az »Első o. általános baleset ellen biztosító-társaság« számára.

A zalaegerszegi főügynökség:

Weisz Ede és Spitzer Hugó.
Zalaegerszegi Takarékpénztár.

Egy- és többvasu ekéket, extirpatorokat és porhanyító eszközöket, szántó- és rétboronákat, hengereket, kapálóeszközöket, hirneves szabadalm.

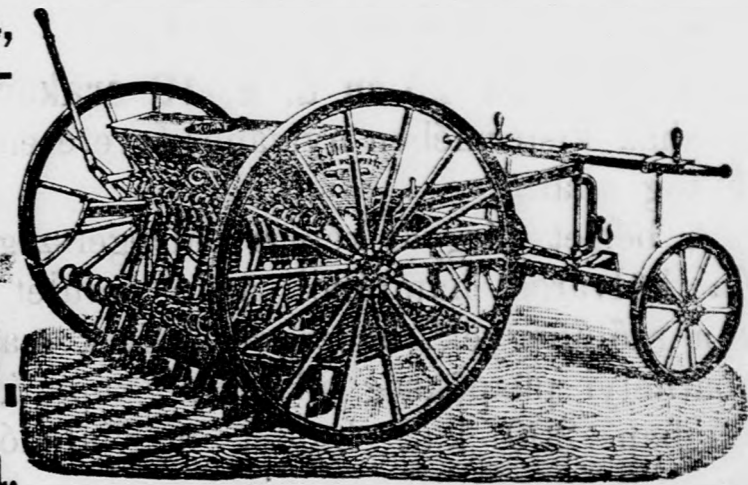
tolókerekű „MOSONI DRILL” sorvetőgépeket, lógereblyéket, „Osborne” aratógépeket, járgányos cséplőkészleteket, rostákat, konkolyválasztókat, szecs kavágókat, morzsolókat stb.

Különleges eszközöket a burgonya, répa- és szőlőmiveléshez szállít elismert legjobb minőségben

Kühne E.

legrégibb hazai gazdasági gépgyár **MOSONBAN.**

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Hirdetmény.

A templomaljai-utcában egy minden lehető kényelemmel berendezett uriház, az uri-utcában pedig egy négy lakással bíró bérház **szabadkézből eladó.**

Bővebb felvilágosítást ad

Kardos Sámuel.

Ameddig a készlet tart!

Alkalmi vételek.

Meg nem felelő árukért a pénzt azonnal portómentesen visszaküldjük, tehát **nincs kockázat.**

Megrendeléseknél kérjük az összeg $\frac{1}{3}$ -ának előleges beküldését, a többi utánvétellel.

Az egész összeg előleges beküldése esetén bérmentve. Ha a rendelési összeg 20 K-t meghalad, uraknak egy gyönyörű nyári selyem mellény-szövetet, hölgyeknek $2\frac{1}{2}$ méter legfinomabb taffota selymet ingyen mellékelünk.

Reclamatiókat 10 napig fogadunk el.

1 méter brünni férfi ruha szövet, tavaszi vagy nyári ruhához tiszta gyapju , minden divatos színben	3 K — f.
1 méter valódi francia Kamgarn	4 K 10 f.
1 méter elsőrendű valódi angol gyapju szövet	5 K 80 f.
1 darab finom selyem szövet nyári mellényhez	3 K — f.
1 darab dupla fedelű valódi remontoir horgonyóra, gyönyörű kivitelben és 5 évi írott jótállással	11 K — f.
1 darab dupla fedelű valódi tula ezüst horgony remontoir óra 14 kővel	16 K — f.
1 darab atlas-cachemir paplan, minden színben, finom fehér vattával töltve, 120 cm. széles 185 cm. h.	3 K 50 f.
1 darab selyem atlasz paplan 120 cm. széles, 185 cm. széles	7 K — f.
1 tuat zsebkendő finom batiszt színes széllel és mintázattal, ajour szegélylyel	2 K 40 f.
1 tuat legfinomabb vászon zsebkendő ajour szegélylyel	3 K 60 f.
1 vég 32 méter legfinomabb R. Schroll chiffon, fehérneműnek alkalmas	24 K — f.
1 vég 14 méter legfinomabb irlandi vászon	18 K — f.

Sanow Leo exporteur
Budapest, IV. Zöldfa-u. 12.

Ügyes és megbízható
ügynökök
magas jutalék mellett felvételnek
Jenke Richárd
fanemű- és ablakredőny gyárában.
Branau (Csehország.)

Gyomorbetegeknek,

akik meghűlés, gyomortúlterhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhideg vagy meleg eledel, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorhajban, gyomorkatharusban, gyomorfájdalomban, nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle növény bor.

Kitűnő gyógyerejűnek talált növényekből jó borral vegyítve készül, erősíti az ember gyomorszerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképződésre.

Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint felfűvés, felbőfűzés, gyomorfájdalom, melyek idült gyomorhajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek. Szorulás, kólikafájdalmak, szívervés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnik.

Halvány, aszott kinézés, vériány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, amelyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő irat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszertárakban Zalaegerszegen, továbbá Zalazentgróth, Vasvár, Körmen, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Devecser, Kisczell, Muraszombat, Bellatincez, Marczali, Tapolca, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Németújvár, Óriszentpéter, Alsólendva, Muraszahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádass, Vaspör, Szőcs, Baksa, Bak, Pölöske, Zalazentlászló, Boba, Középbisztrice, Pinceze, Páka, Újudvar, Nagyrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyírad, Ajka gyógyszertáraiban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész osztrák-magyar monarchiában a gyógyszertárakban.

Utánzatoktól óvakodni kell

és csak

Ullrich Hubert-féle növ. bor

kérendő.

A zalaegerszegi gyógyszertárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

Egyedül valódi angol

BALZSAM Thierry A. gyógyszerésztől

közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyjelölésénél áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg használható.

Allein echter Balzsam
aus der Schutzsagel-Anstalt
des
A. Thierry in Pregrada
für Reibst. - Saubermittel.

1. A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarrhust és köpetkiválasztást, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még régebbi betegségeket is gyógyít. 2. Kitűnő hatással van torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiűrtja a hideglelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyít gyomorfájdalmat, kólikát és szakgatásokat. 5. Jótékony hashajtó és vértisztító, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és melancholiát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpénésznél, továbbá minden fog- és szájbetegségnél és megszünteti a felbőfűsést, valamint a száj és gyomor rosz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sebre, úgymint hópörpénés, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrészt, rüh, kősz és kiütések, megszünteti továbbá a fűfűjást, zúzást, szakgatást, köszvényt, fűfűjást stb. Tessék mindig vigyázni a zöld apaca-védjegyre, mint fent látható! Hamisításoktól legjobb óvszer egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postafiókjára 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hozatni. Bosznia és Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett.

Miért szenved? mikor önnek a biztos gyógyulásra a **legrégibb sebeknél** is kilátása van és majdnem mindig elkerülhetni a fájdalmas operációt vagy amputációt, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi

centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcsét használják: a gyermekágyasok mellbajainál, a tejelválasztás akadályainál, mellkeményedésnél, vörhenynél, mindenféle régi bajnál, nyílt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sőkeményedésnél, ütöt, szűrt, lött, vágott és roncolt sebeknél; az idegen testek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánk, homok, dara, tövis stb.; mindenféle daganat, kinövés, karbunkulizálásánál, új képződmények, valamint ráknál, körömméregnél, körömdaganatnál, hólyagnál, menéstől kisebesedett lábknál. **Egért sebek minden nemét,** fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt sebeit, a nyakon támadt daganatot, vér daganatot, fűfűjást és a gyermekek sebesedését stb., stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállítólevéllel együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenkit óvok hamisítványok vételétől és kérem vigyázni, hogy minden tégelyen a cég: „Órangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada” befejtve legyen.

E két gyógyszerében felülmulhatlan szer sohasem romlik el, ellenben minél régebbi lesz, annál értékesebb és hathatósabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert jó, olcsó, megbízható, amellyel teljesen ártatlan, világhírű szernél, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. Ahol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Órangyal-gyógyszertára. Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett.
Közp. raktár Budapesten: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél.

Legkedveltebb, legtökéletesebb
apozitívító és szépítő szerek: **AKÁCIA**

KRIEGNER-féle
-CRÉME 2 kor.
-PUDER 1 "
-SZAPPAN 1 "

Főraktár:
KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALVIN TÉR.
Törvényszék védve.

ELSŐ MAGYAR
Gazdasági
GÉPGYÁR
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.

2600 részvény - 100 000
Külf. Kébb g. gép Eszéken.

Malomberendezésre
KÜLÖN BEAKOBTÁLY.
Külf. árjegyzéket legyek és
bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Ehhezragu kénes hévízi gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdőkkel,
pompás ásványviz-uszodákkal,
kő- és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakoszobával.
Prospektus kívánatra ingyen
és bérmentve.

KATZER
szücszmester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szürmeáru az egész
világon elterjedtek és
elsősorúak.

GUMMI
és
HALHÓLYAG
tucatzaja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és
feljebb, a világ legjobbjai, titok-
tartás mellett, utánvétellel, vagy
a pénz előzetes beküldése után
küldi a szakma
legelőre raga
cségo:
REIF J.
specialista. Bécs,
Brandstätte 3.
Árjegyzék
ingyen.

Medern
BUTOR.
Órlást választék
háló-, ebédlő-, szalon- és
ári-azoba-butorkban.
Olcsóbb mint bárhol
NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV., Kecskeméti-utca 6. sz. I.

ZIMEN
bármely országból és
szakmából, ajánlatok szét-
küldése és tal. összeköttetések lé-
tesítése céljából (postai) jóállásúval)
ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V., Nádor-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

A torok, tüdő,
száj és fogak
legjobb védője az **OSAN**

Felfülműje az eddig ismert összes fogazókat.
OSAN-szájvíz-essencia 88 kr., OSAN-fogpor 44 kr.

Csorny-féle keleti **ROZSATEJ** a legjobb és legkedveltebb
szépitő-szer
Egyje 1 frt. Ehhez
beleszappan 80 kr.

Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-szappan 80 és 35 kr.
a legjobb és legkedveltebb
hajfestő-szer pöttyösöké,
barna és fekete. Ára frt 2.50

Prospektust ingyen és bérmentve küld:
Csorny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Külf. illetve London, Páris, Brüsszel, Konstantinápoly stb.
Raktáron győgytárakban, Hlatsortárakban stb.

RÖSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.
ALAPITTATOTT 1853.

Nyitvamos polgári iskola 10-14 éves
ifjak részére. — Felsőbb kereskedelmi
iskola 14-18 éves ifjak részére. —
Nemzeti internátus bennlakó növendékek
részére. Bizonyítványai államér. énye-
sek és az egyéves önkéntességre jog-
sítanak. — Bővebb felvilágosítást
ingyen ad
Röser János, igazgató.

INTERNATIONAL
SZÖRVESTŐ
néhányzori használat után az arcáról és
kezéről a szört eltávolítja. Egy tégely 6 K.
Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerész
Budapest, Gyár-utca 17. sz.
Megjelent „Toiletta-titkok“ ingyen

Mi helybeliek BUDAPESTEN a
NEW-YORK
KÁVÉHÁZBAN
(Erzsébet-körút 9-11. szám)
találkozunk.

SANTALEGGER
Füvel embereket orvosilag ajánlott szer. Ára 3 korona.
NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

Használgjon Kerpel-féle
KÉZFINOMÍTÓ
Folyadékot, mely minden kezét
3 nap alatt simit, fehérit, szépit.
Egy 90 fillér. Postán 4 üveget
bérmentve küld
KERPEL gyógyszerész
Budapest, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GEZA-UTCZA 2

300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
level-kölcsönöket, melyek után

1 évi törlesztéses:	2 1/2-3% levonással:
50 évre a tőke évi 5.70%-a	50 évre a tőke évi 5.20%-a
33 1/2 : : : 5.50%-a	34 : : : 6. : -%a
22 : : : 5. : -%a	25 : : : 7. : -%a
15 : : : 4.80%-a	18 : : : 8.40%-a

üzetendő járadékul a törlesztéssel együtt
Bővebb felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

Budapest, VI., Erzsébet-körút 54
Leopold Gyula
Saját érdekében hirdetésen
hirdetési hiteles által

LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

KI AKAR
egyéves önkéntes
LENNI?

Bizonyára van olvasóink között több fiatalember,
ki annak idején tanulmányait félben hagyta s így
a 3 éves terhes katonai szolgálatnak néz elébe.
Debreczenben már évek óta sikeresen
működik az országszerte kitűnő hírek
örvendő

Lichtblau Albert-féle
miniszterileg engedélyezett katonai előkészítő tan-
folyam, tanbizottság: eddei

Draugentz János ny. m. kir. honvédezeredes
és **Mayer Adolf** ny. cs. és kir. őrnagy, mely-
ben azon ifjak, kik még sor alatt nem állot-
tak, foglalkozásukra és előkészütségükre való te-
kintet nélkül röviden megszerezhetik az egyéves
önkéntesi jogot. Felvilágosítást és prospektust kész-
séggel küld Lichtblau Albert igazgató Debreczenben.

Oh jaj!
Köhögés, rekedtség és
elnyálgasodás ellen gyors
és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják
és kitűnő ízűek.
Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
"NÁDOR"
GYÓGYSZERTÁR
Budapest, V., Váci-körút 17.

Éljen!
Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított.

Kapható Zalaegerszegen: **Kasztner Sándor, Dr. Klein Lajos,** Sümegen:
E. Dervarics István, Zalaszentgróton: **Botfy Péter** gyógyszerházaiban

Haláleset miatt
hatóságilag engedélyezett
végeladás.

A nagyérdemű közönség szives tudomására
adjuk, hogy **szülőink elhalálózása** követ-
keztében

FISCHER MIKSA
cég alatt Zalaegerszegen az »Arany Bányák«
szálloda épületében vezetett fehérnemű-,
vászon- és divatáru üzletet **végleg fel-
oszlattuk** és a raktáron levő összes kitűnő
minőségű árukat
beszerzési áron alul
árusítjuk el.

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“
jeggyel

legjobb, legkladósabb s ennél fogva
legolcsóbb szappan. — Minden
káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy !!
minden darab szappan a „Schicht“ névvel és !!
a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

PÜRGO

Órák, ékszeresek
RÉSZLETFIZETÉSRE
is, ólós szabótt brakon
SERÉNYI
Órás és ékszerész
Budapest, Erzsébet-körút 28. l. em.
Főkönyv: II., Fő-utca 21. sz.
Képes árjegyzék ingyen.

Köszvény és csúsz ellen leggyökeresebb
a **KRIEGNER-féle**
REPARATOR
1 üveg 2 korona.
Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító helye
BUDAPEST, Andrásy-ut 60.
Elismert megbízhatóság! Előzékenység! Kiváló szerenése!

Ha őszi a haja,
használja a
„Stella“
vizet, mely nem fest, hanem a
haj eredeti színét adja vissza.
Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyszertárban, 6 cs. és kir.
lensége József főh. udvari szállítója
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérgyógyítás biztos gyógymód: asthma, szív-,
gyomor-, ideg- és bőrbaj, szélhűdés, elmezavar ellen.
E gyógymód megalkotója:
Dr. KOVÁCS J. Fővárosi orvos
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 18. I. EM.

Megjelent az új X-es számú
YOST MODELLE
ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
KÉRJEN PROSPECTUST A
„YOST” IRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁGTÓL
Budapest, NEW-YORK pálya.

Remek és olcsó fényképek készülnek
RIVOLI
Fényképezési és festészeti műtermében
BUDAPESTEN, VII. KER., KERESZTI-UT 30. SZÁM.
!!! Régi ká képek után is sikerült nagyítások !!!

Hirdetéseket, reklámokat szaksze-
rűen, pontosan és legelőbbban közöltet
az összes bel- és külföldi lapokban,
valamint naptárakban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetési
osztálya,
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: **Leopold Gyula** szerkesztő.

Hôtel **PÁRIS** szálloda
Szállodás: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 25. szám.
100 szoba 1 frttól feljebb kiszolgálással együtt.
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsar-
nok a házban. Villamos vasúti megállóhely
az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHKEK VILMOS
elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház.
Étvágytalanság, hányinger, fejfá-
jás, gyomorhajók ellen csodáshatású a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
Ára 1 korona. Póstan 6 üveg bérmentve.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára
BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hegység).
Kitűnő hegyi fekvésben, pormentes és szél-től védett, 200 kilo-
méternél több jól apolt, regényes hegyi utak. Szigorúan indivi-
dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegzobák hygienikusan a legtökéletesebben vannak beren-
dezve. Kitűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál:
a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

PSERHOFER J. vértisztító labdaccai.

Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszerekből készlet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labdacok háziszereit ajánlottak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek, mint epe-zavarok, máj-, bajok, kólika, vértelenség, aranyér, bél-telenség s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajknál is, így sápkóránál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legesekebb fájdalom sem okozk és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is bevehetők.

Ezen vértisztító labdacok csakis a **Pserhofer J.-féle az „Arany birodalmi almához” címzett gyógyszerertárban Bécsben** l., Singerstrasse 15. sz. a. készíttetnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartal-
maztatik, 1 frt 05 krba kerül. Az összeg előzetes beküldésénél bérmentes küldéssel 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr.,
4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kértik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névalírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással, vörös színben van ellátva.

A számtalan hálaírástól, melyet a labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Tisztelt Pserhofer ur! Köln, 1883. ápril hó 30-án.
Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 5 tekercset az ön felülmulhatatlan vértisztító labdaccaiból utánvétellel. Fogadja ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdaccai csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel
Pawlistik Ferenc, Köln, Lindenthal.

Tekintetes ur! Hrasche, Földnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.
Isten akarata volt, hogy az ön labdaccai kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezen-
nel megírom. En gyermekágyban meghültem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé
képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatraméltó labdaccai engem
nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg őt ezért ezerszer. Nagy bizalom van, hogy ezen
labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük vissza-
nyerésére segítségül szolgáltak. Knížecz Teréz.

Mélyen tisztelt ur! Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9-én.
A legforróbb köszönetemet mondok ezennel önnek 60 éves nagynémém nevében. Az illető

Bernhardi alpesi-fü ligueur, Berdhard W. O.-tól Bregenzben, egész üveg 2 frt 60 kr., fél üveg 1 frt 40 kr., negyed üveg 70 kr.
Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású, legjobb szer minden köszvé-
nyes és csuszó bajok, u. m.: gerincgyántalom, tagszagatás, ischiás, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülszagatás stb. ellen 1 frt 20 kr.
Angol csodabalsam, Pserhofer J.-tól, egy üveg 50 kr.
Fagybalsam, Pserhofer J.-tól. Évek óta a fagyos tagokra és minden idült sebre,
mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsög 40 kr. Bérmentve 65 kr.
„Stoll”-féle Kolapraparatumok, kitűnő szer gyomor és bélbetegségeknek.
Kola-elixir vagy bor, 1 liter 3 frt, fél liter 1 frt 60 kr., negyed liter 85 kr.
Golyva-balsam, Pserhofer J.-tól, kitűnő szer golyva ellen, 1 üveg 40 kr., bér-
mentve 65 kr.
Élet-esszencia, (prágai csöppek), Pserhofer J.-tól, megrontott gyomor, rossz emésztés
és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszér, 1 üveg 22 kr., 12 üveg 2 frt.
Utifüvedv, Pserhofer J.-tól, egy ált. ismert kitűnő háziszér hurut, rekedtség,
görcsös köhögés stb. ellen, 1 üvegecske 10 kr., 2 üveg bérmentve 1.50.

PSERHOFER J. gyógyszerész, „zum goldenen Reichsapfel”
WIEN, I., Singerstrasse 15.

5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórásban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő labdaccaiból s azoknak állandó használatát folytán tökéletesen kigyógyult. Legfőbb tisztelettel
Weinzeittel Josef.

Tekintetes ur! Elchengraberamt, Gföhl mellett, 1893. márc. 27.
Alulírott ismétlen kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdaccaiból. El nem
mulaszthatom legnagyobb elismeréssel kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat, ahol csak
alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetején szorint
használására önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel
Hahn Ignác.

Götschdorf, Kolbach mellett, Sziléczia, 1886. okt. 8-án.
T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdaccaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni
sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdaccainak köszönhetem, hogy egy gyomorhajó, mely engem
öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni a midőn leg-
forróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel
Zwickl Anna.

Tannochnin hajkenőcs, Pserhofer J.-tól. Évek hosszú sora óta valamennyi haj-
növesztő szer közt orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegáns nagy
szelencével 2 frt.
Általános tapasz, Steubel tanártól. Útés és szurás által okozott sebeknél, mérges
daganatoknál, ujjkucak, sebes vagy gyuladt mell vagy más ily bajknál,
mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tévely 50 kr. Bérmentve 75 kr.
Általános tisztító-só, Bullrich A. W.-tól. Kitűnő háziszér a rossz emésztés min-
den következményeinél, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhév,
aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.
Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az ostr. lapokban hirdett összes bel-
és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben
netán nem levők gyorsan és olcsón megszerzetnek. Postai megrendelések a
leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsszeg előre beküldetik; nagyobb meg-
rendelések utánvétellel küldetnek.
Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a Pserhofer J. név-
alírással és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.
Védve védjegy által. Védjegy utánázása szigoruan büntetettik.

Élőkerítés

Gleditschia csemetek és magvak.

Ezer darab két éves csemete ára 6 forint, elegendő kétszáz méter kerítés örökítéséhez.

A csemetek 2 éves, egy méter magas botvas-tagságnak. Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövény-növény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Nagyobb és kisebb birtokok, hegyközségek, legelők, udvarok, majorok, kertek, temetők stb. a legolcsóbban egyszersmindenkorra kulcsal zárhatóan kerithetők körül. Főelőnye még az is, hogy egész május közepéig a legjobb eredménnyel ültethető. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozás végett színes fénynyomatu díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely ninesen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városban, falun, pusztán gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Cím: „Érmelléki Első Szőlőoltvány-Telep.” Nagykágya, u. p. Székelyhid.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek, kereskedők és építő uraknak b. tudomásukra hozni, hogy az Első Bakony Szentgáli Mésztelepek Raktárát és Egyed-árudáját **átvettem**. Ezen híres és szapora meszet kereskedők és építő urak részére nagybani vételnél **métermázsanként 2 koronáért** árusítom.

Szíves pártolást kér

Goldgruber Adolf
Zalaegerszeg, Kossuth Lajos-utca.

Dr. Dreiszker vizgyógyintézete

március hó 1-től kezdve
KÓSZEGEN, Vasmegye, vasuti állomás.
RENDSZER: **Priesnitz és Kneipp.**
Legjobb gyógyeredmények!
Gondos orvosi felügyelet!
Igen jutányos ár!
Prospektus ingyen és bérmentve!

LINIMENTUM CAPS. COMP.
A Richter-féle
Horgony-Palm-Expeller
egy régi kipróbált házaszer, amely már több mint 35 év óta megbízható bőrörvoslási alkalmazásaitól hírhedt, szíves és megilletéssel.
Intés. Silányabb utazások miatt bevonásakor dobozokban a „Horgony” vedjegyével és a „Richter” ózít-jegyzettel fogadjunk el — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legelőbb gyógyszerárban kapható.
Raktár: Török József gyógyszerésznél
Budapest.
Richter F. Ad. és társa,
oszt. és k. r. udvari alküvek
Rudolsdai.

Fernolend

cipő fénymáz, a világ legjobb fénymáza és **Glanzcrème** világos cipők számára leg-szebb fényt adnak és megtartják a színt **állandóan**. Sárga vagy barna bőrből készült foltos cipők **Lyosin** alkalmazásával egész új szint kapnak.

Alapított 1812.-ben. **Gyárraktár Bécsben I. Schulerstrasse 12.** Mindenütt kapható.

1.000.000
KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

JEGYZÉKE az 55,000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben: **1.000.000 korona.**

Korona

1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
2 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	50000
1 " "	40000
3 " "	30000
3 " "	25000
3 " "	20000
3 " "	15000
36 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
437 " "	2000
503 " "	1000
1528 " "	500
140 " "	300
34450 " "	200
4550 " "	170
4550 " "	130
100 " "	100
4350 " "	80
3350 " "	40
55,000 nyer. és jut. kor. összegben	14.459,000

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltatnak és készpénzben fizetendők.

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. Tíz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink. Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nem-sokára újból kezdetét veszi.

110,000 sorsjegy 55,000

PÉNZNYEREMÉNNYEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint. 5 hónap alatt összesen **Tizennégy millió 459,000** koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály **eredeti sorsjegyei-nek** tervszerű betétjei a következők:
egy nyolcad ($\frac{1}{8}$) frt — **75** vagyis **1.50** korona
egy negyed ($\frac{1}{4}$) » **1.50** „ **3.—** „
egy fél ($\frac{1}{2}$) » **3.—** „ **6.—** „
egy egész „ ($\frac{1}{1}$) » **6.—** „ **12.—** „

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy a **pénz beküldése** ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. évi április hó 20-ig bizalommal hozánk küldeni.]

Török A. és Tsa
bankháza
BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.
Főárudánk osztálysorsjáték osztályai:
Főüzlet: VI., Teréz-körut 46/a.
Fiókok: 1. Váci-körut 4.
„ **2. Múzeum-körut II.**
„ **3. Erzsébet-körut 5.**

Rendelőlevél levágandó. TÖRÖK A. és TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélyegegben). } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím: _____